

About this dossier

Output on: 2025/07/03 12:21 (Europe/Luxembourg)

Created: 2025/06/27 08:27

Status: closed (submitted)

Last updated: 2025/07/03 09:52

EUROPEAN COMMISSION

DIRECTORATE-GENERAL FOR HEALTH AND FOOD SAFETY

Directorate F. -Health and Food Safety Audits and Analysis

Annual Report on Official Controls

Country Name: Finland

Concerns activity during year: 2024

Country	Finland	Year	2024
---------	---------	------	------

1. Introduction

Tässä yhteenvetoraportissa on esitetty Elintarvikeketjun monivuotisen kansallisen valvontasuunnitelman (VASU) toteutuminen vuonna 2024. Yhteenvetoraportti pohjautuu yksittäisten valvontasektoreiden (kasvintuotanto; eläinten terveys ja hyvinvointi; elintarvikkeet, rehut ja luonnonmukainen tuotanto) laatimiin tarkempiin arvioihin oman toimintansa tuloksista ja onnistumisesta vuonna 2024. Sektorikohtaiset raportit julkaistaan [Ruokaviraston verkkosivuilla](#). Sektorikohtaisia raportteja täydentävät lisäksi yksittäisten viranomaisten omat arviot ja raportit toiminnan tuloksellisuudesta ja vaikuttavuudesta.

Viranomaistoiminnan vaikuttavuutta todennettiin mm. valvonnan ja seurantaohjelmien tuloksilla sekä tunnusluvuilla (Liite 1.). Vuoden 2024 tunnuslukujen toteuman perusteella: i) viranomaisvalvonta ja sen riskiperusteisuus toimii: puutteita havaitaan ja niitä korjataan, ii) kotimainen raaka-ainetuotanto oli tuotantopanosten osalta kunnossa toimivan ja turvallisen ruokajärjestelmän varmistamiseksi, iii) vakavilta eläintaudeilta välttyttiin eikä Suomeen ole asettunut vaarallisia eläintaujeja; lintuinfluenssatilanne pysyi hallinnassa, iv) eläinten hyvinvoinnin taso pysyi ennallaan ja valvontaa pystyttiin suuntaamaan riskiperusteisesti, v) mikrobilääkkeiden käyttö on Suomessa maltillista, antibioottiresistenssi on pysynyt vähäisenä, vaikka osin tunnuslukuihin liittyvät laskevat trendit ovat pysähtyneet, vi) kasvinterveyden tila säilyi hyvänä eikä uusia karanteenituhoojia havaittu, vii) elintarvikealan toimijat ja viranomaiset tunnistavat elintarvikkeisiin liittyvät turvallisuusriskit ja hallitsevat niitä, sekä kuluttajat saavat tutkittua ja puolueetonta tietoa valintojensa tueksi; näiden tavoitteiden osalta on ollut positiivista kehitystä ja vaikka elintarvikkeet aiheuttivat muutaman laajemman ruokamyrkytyspidemian, voidaan sanoa, että elintarvikkeiden terveellisuuden ja turvallisuuden osalta on kokonaisuutena edetty suotuisasti, viii) kuluttajat voivat luottaa elintarvikkeiden turvallisuuteen ja elintarvikkeista annettaviin tietoihin varsin hyvin.

Vuoden 2024 osalta suunnitellut viranomaisvalvonnat saatiin pääosin toteutettua. Valvontojen toteumassa oli kuitenkin alueellisia ja sektorikohtaisia eroja, ja mm. turkistarhojen bioturvallisuustarkastuksilla oli vaikutuksia valvontojen toteumaan tietyillä valvontasektoreilla.

VASU toimi edelleen koko elintarvikeketjun valvonnan suunnittelun ja kehittämisen lähtökohtana sekä valvontaviranomaisten työn suunnittelun, ohjauksen ja koordinaation välineenä. Viranomaisten yhteisen kehittämisen keskeisenä keskustelufoorumina sekä toiminnan yhteensovittamisen ja yhteistyön varmistamisen työkaluna toimi Elintarvikeketjun valvonnan koordinaatioryhmä, jossa ovat edustettuna kaikki elintarvikeketjun valvontaan osallistuvat toimivaltaiset viranomaiset. Tämän lisäksi jokaisella valvontasektorilla ja -järjestelmällä on omat, tiiviit yhteistyömuotonsa ja -kanavansa viranomaisverkostonsa puitteissa. Esimerkkejä viranomaisyhteistyön edelleen kehittämisestä vuonna 2024 ovat muun muassa erilaiset yhteiskoulutukset, alueelliset yhteistyöpalaverit sekä nk. valvontapaketit, joiden avulla tuotettiin kunnille kohdennettua ohjaus- ja koulutusaineistoa hyödynnettäväksi elintarvikkeiden koostumusvalvonnan tarkastuksilla.

Elintarvikeketjun valvonnan koordinaatioryhmän johtopäätökset vuoden 2024 valvontatulosten perusteella olivat: i) Vaikuttavuuden arviointi on huomioitava osana valvonnan kattavuuden, kohdentamisen ja todentamisen kehittämistä, ii) Uudempia tehtäviä on keskitetty Ruokavirastoon, mutta ne vaativat kuitenkin huomioimista koko valvontaverkostossa, iii) On tunnistettu, että perinteiset rekisteröinti- ja raportointimenetelmät eivät ole riittävän nopeita, eivätkä ole soveltuvia tiedolla johtamisen työkaluiksi.

Yhteiskunnallisesti merkittävää on, että moninaista haasteista huolimatta elintarvikeketjun viranomaiset onnistuivat edelleen hoitamaan keskeiset tehtävänsä varsin hyvin elintarvikeketjun turvallisuuden ja laadun varmistamisessa. Toiminnallaan viranomaiset osaltaan huolehtivat onnistuneesti siitä, että elintarvikeketjun huoltovarmuus ja ruokaturva kyettiin takaamaan, ja että elintarvikeketju ja elintarviketuotanto toimivat edelleen ilman merkittäviä ongelmia. Vuoden 2024 viranomaisvalvonnan osalta merkittävänä onnistumisena voidaan pitää eläintautiepidemioiden ja vaarallisten kasvintuhoojien eteenpäin leviämisen estämistä, hyvän mikrobilääkeresistenssitilanteen sekä hyvän elintarviketurvallisuuden tason säilymistä.

Näiden yhteiskunnallisten vaikuttavuusnäkökulmien ohella onnistumisia vuonna 2024 olivat muun muassa valvonnan riskiperusteisuuden jatkuva kehittyminen valvonnan kohdentamiseksi, kattavan elintarvikevalvojan työkalupakin valmistuminen, seuraamusmaksun käyttöönoton edelleen laajeneminen ja sen vaikutukset valvontatoimenpiteiden loppuunsaattamiseen, sekä moninaiset erityiset onnistumiset yksittäisten haasteellisten valvontatilanteiden (esimerkiksi hepatiitti-E -epidemia, koirien puruluut) osalta. Säästöksiä noudattaneiden toimijoiden osuus on edelleen suuri lähes kaikilla valvontasektoreilla ja havaitut puutteet ovat suurelta osin varsin pieniriskisiä (esimerkiksi – kuten aikaisemminkin - puutteet dokumentaatioissa, kirjanpidossa, pakkausmerkinnöissä ja lämpötilan hallinnassa). Elintarvikeketjun valvonnan koordinaatioryhmän mukaan erityisiä onnistumisia vuonna 2024 olivat: i) Eläintautitilanne oli hyvä ja kasvitautien torjunta onnistui, ii) Erilaisten erityistilanteiden hoitaminen onnistui.

Haasteita viranomaistoiminnalle aiheuttivat erityisesti yleinen ennakoimattomuus esim. julkisen talouden osalta, uudet tehtävät ja niiden resurssointi, ruokamyrkytyspidemiaillmoitusten lisääntyminen sekä kehittyneestä viranomaisyhteistyöstä huolimatta esiin tulleet tapaukset eläinten laittomaan tuontiin liittyen. Edelleen on myös edistettävä valvonnan yhdenmukaisuutta ja tasapuolisuutta ja varmistuttava mm. valvonnan riittävän kattavuuden toteutumisesta eri valvonta-alueilla. Tehtävien priorisointia on myös jatkuvasti kehitettävä riittävien resurssien varmistamiseksi. Elintarvikeketjun valvonnan koordinaatioryhmän johtopäätösten mukaan valvonnan erityisiä kehittämiskohteita ovat: i) Kehittämistyön muodot: kehittämiskohteiden määrittämiseen ja aikatauluun on panostettava, ii) Aluehallintouudistus tulee huomioida kehitystyössä, iii) Yhdenmukaisuuden varmistamiseksi tarvitaan uusia menetelmiä/yhdenmukaisuuden varmistaminen tulee huomioida kehitystyössä, iv) Tietojärjestelmien kehittämistä tulee jatkaa (edelleen).

Edellisenä vuonna todetut kehittämiskohteet olivat: 1) Viranomaisten välistä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa tulee kehittää jatkuvasti, 2) Tietojärjestelmien kehittämistä tulee jatkaa (edelleen), 3) Toimijoiden vastuuta tulisi lisätä, niin nk. normaaliolosuhteissa kuin erityistilan-teissakin, 4) Resurssien riittävyydestä ja valvonnan yhdenmukaisuudesta tulee varmistua myös uusien tehtävien "paineessa". Näiden edistymisestä vuoden 2024 aikana todettiin, että toteuma ei ollut kaikkien kehittämiskohteiden osalta optimaalista mm. resurssihaasteiden ja siitä johtuvan tehtävien voimakkaan priorisoinnin vuoksi. Tosin osa näistä kehittä-miskohteista on luonteeltaan pidemmän aikavälin tavoitteita.

Viranomaisyhteistyötä kehitettiin edelleen monin tavoin erityisesti paikallisella ja alueellisella tasolla, vaikka resurssihaasteet vaikeuttivat jo aikaisemmin vakiintuneiden yhteistyömuotojen toteutumista. Tietojärjestelmiä ja sähköistä asiointia on edistetty aktiivisesti, mutta osa hankkeista on kuitenkin viivästynyt ja tarpeita on edelleen paljon. Toimijoiden suhtautuminen valvontaan ja vastuunkanto on pääsääntöisesti positiivista kaikilla sektoreilla. Hyvänä esimerkkinä tästä on kustannusten jakautuminen koirien puruluihin liittyvän erityistilanteen hoidossa. Valvonnan henkilöresursseissa on havaittavissa positiivisia signaaleja erityisesti kunnallisten viranomaisten osalta, mutta toisaalta julkisen talouden haasteet ovat kaventaneet resursseja erityisesti valtiosektorilla. Tällä voi pidemmällä aikavälillä olla vaikutusta myös valvonnan valtakunnalliseen yhdenmukaisuuteen ja sen todentamiseen (mm. resurssit arviointi- ja ohjauskäyntien toteuttamiseen).

LISÄTIETOJA LIITTEESSÄ 1.

2. Measures taken to ensure the effective operation of the Multi-Annual National Control Plan, including enforcement action and the results of such measures

Kukin toimivaltainen viranomainen vastasi ensisijaisesti itse oman toimintansa laadusta ja siihen liittyvästä toiminnan vaikuttavuuden ja tehokkuuden todentamisesta. Koko valvontaverkoston onnistumista arvioitiin erityisesti elintarvikeketjun valvonnan vaikuttavuustunnuslukujen (Kappale 1) ja muiden tunnuslukujen avulla. Valvontaverkoston onnistumista arvioitiin lisäksi Elintarvikeketjun valvonnan koordinaatioryhmässä, Ruokaviraston järjestämissä sektorikohtaisissa VASU-katselmuksissa sekä Elintarvikeketjulinjan yhteisessä johdon katselmuksessa. Arviointi- ja ohjauskäyntejä tehtiin hieman vähemmän kuin vuonna 2023, mutta toteutuneet AJOt koettiin hyödyllisinä.

DG SANTE kohdisti Suomeen vuoden 2024 aikana kaksi nk. fact-finding -käyntiä (One Health - Pandemic transmission pathways, Animal welfare – Fish) sekä kaksi auditointia (Plant Health Survey Programmes, Food of Non-Animal Origin - Plant Protection Products - Authorisation, Marketing and Use). Lisäksi ketjuauditoinnissa toteutettiin yksi auditointi elintarvikeparanteiden valvontaan liittyen. Kaikkien auditointien osalta on käynnistetty korjaavien toimenpiteiden suunnittelu havaittujen huomioiden pohjalta.

Kasvintuotanto

Kasvintuotannolle VASUssa asetettujen vaikuttavuustavoitteiden voidaan arvioida toteutuneen hyvin. Kasvinterveydentila pysyi hyvänä ja tuotantopanosten laatu korkeana, mikä tukee huoltovarmuutta ja kokonaisturvallisuutta. Valvontaviranomaisten toimenpiteillä varmistettiin, että toimijat tuntevat säädösten vaatimukset, toimivat niiden mukaisesti, ja että markkinoilla olevat tuotteet ovat säädösten mukaisia. Kasvintuotannon sektoreilla havaitut puutteet johtuivat usein toimijoiden ja viljelijöiden tietämättömyydestä tai ymmärtämättömyydestä säädösten vaatimuksista. Osa puutteista kuitenkin johtui myös tahallisuudesta ja välinpitämättömyydestä. Tarvittaessa havaittuihin puutteisiin ja rikkeisiin puututaan yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Etämyynti on kasvava trendi kaikilla sektoreilla ja esimerkiksi anonymia näytteenottoa on testattu kaikilla kasvintuotannon sektoreilla.

Komissio teki kasvinterveyden auditoinnin 'Planning and Implementation of Plant Pest Surveys and the Development of Contingency Plans in Finland', 25.-29.11.2024 etäauditointina. Auditoinnin tuloksena todettiin, että kasvinterveyden valvontajärjestelmä täyttää EU:n kasvinterveys- ja valvonta-asetusten vaatimukset kartoitusten osalta, mutta prioriteettituhoojien valmiussuunnitelmia ei ollut laadittu säädösten edellyttämässä aikataulussa. Kansainvälinen sementarkastusjärjestö ISTA teki siemenyksikön näytteenottoa koskevan auditoinnin, josta saatiin vain yksi poikkeama. Siemenyksikön omaan toimintaan kohdistui kaksi sisäistä auditointia, joiden aiheina olivat näytteenottoprosessi ja kenttäkoetarkastuksessa havainnoimatta jätetyt ominaisuudet. Siemenen viljelystarkastuksiin ja näytteenottoon kohdistettuja AJO-käyntejä tehtiin 23 kappaletta, mikä oli selvästi enemmän kuin edellisinä vuosina. Lisäksi kahteen siemenkaupan markkinavalvontaa hoitavaan ELY-keskukseen tehtiin AJO-käynnit. Tukesin tekemään kasvinsuojeluaineiden markkinavalvontaan kohdistui vuonna 2024 komission suorittama virallinen auditointi. Auditointiin kuului koko kasvinsuojeluaineiden markkinavalvontajärjestelmän tarkastelu.

LISÄTIETOJA LIITTEESSÄ 1.

Eläinten terveys ja hyvinvointi

Eläinten terveydelle ja hyvinvoinnille asetetut vaikuttavuustavoitteet saavutettiin pääosin. Eläintautitilanne oli rauhallinen vuoden 2023 poikkeuksellisen laajan turkistarhojen ja luonnonvaraisten lintujen lintuinfluenssaepidemian jälkeen. Epidemian jatkohoitotyöt veivät kuitenkin edelleen resurssia muilta eläinten terveyden ja hyvinvoinnin tehtäviltä.

Valvonnassa havaitut yksittäiset laiminlyönnit eivät vaikuttaneet laajemmin eläinten terveyteen ja hyvinvointiin tai eläintautien leviämiseen maassa. Hyvinvoinnin otantavalvonnoissa todetut laiminlyönnit osoittavat myös sen, että valvonnan riskiperusteinen kohdentaminen toimii hyvin. Alue- ja paikallistason virkaeläinlääkärijärjestelmä on perusta luotettavalle valvonnalle.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnassa todettuihin puutteisiin ei ole selvää yksittäistä syytä, vaan kyse on monitahoisista tekijöistä ja ne vaihtelevat eri eläinlajien välillä. Lemmikki- ja harraste-eläinten pitäjien laiminlyöntien taustalla on usein tietämättömyyttä. Vakavimpiin ongelmiin liittyy yleensä eläinten omistajien sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia. Ammattimaisessa eläintenpidossa laiminlyöntien taustalla on harvemmin tiedonpuute. Tyypillisiä syitä voivat olla eläinten omistajien ja hoitajien turtuminen, jaksamisen väärinarviointi, säädösten noudattamisen kalleus ja alan lisääntyneet tuottavuusvaatimukset.

LISÄTIETOJA LIITTEESSÄ 1.

Elintarviketurvallisuus, rehut ja luonnonmukainen tuotanto

Elintarvikkeiden, elintarvikekontaktimateriaalien ja rehujen turvallisuus sekä luomutuotannon vaatimustenmukaisuus olivat vuonna 2024 kokonaisuutena hyvällä tasolla. Elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuuteen ja laatuun liittyvät erityistilanteet, kuten epidemiaselvitykset ja takaisinvedot, hoidettiin erittäin tehokkaasti. Toiminnan vaatimustenmukaisuus ja toimijoiden vastuunotto ovat entisestään parantuneet. Kuluttaja voi luottaa elintarvikkeiden ja luomutuotteiden turvallisuuteen ja aitouteen varsin hyvin.

Elintarvikkeiden valvonta- ja seurantaohjelmia toteutettiin vuonna 2024 pääosin vaatimusten ja ohjeiden mukaisesti ja elintarvikehuoneistojen valvonnan tulokset olivat pääosin hyviä. Alkutuotannon tarkastusmäärät jäivät hieman suosittelusta, mutta joidenkin toimintatyyppien tarkastusmäärissä oli nousua. Elintarvikehuoneistojen valvonnassa elintarvikehygieniaan liittyviä asioita tarkastettiin hyvin, mutta joidenkin tuoteturvallisuuden osa-alueiden valvontamäärät jäivät hieman tavoitteista. Kontaktimateriaalitoiminnan valvontamäärissä nähtiin nousua.

Elintarvikealan yrityksiin tehtiin vuonna 2024 seurantatarkastukset mukaan lukien yhteensä 23720 Oivan mukaista valvontatarkastusta. Oiva-elintarvikehuoneistotarkastuksissa neliportaisella arviointiasteikolla parhaimmat tasot, eli A- ja B-tulokset, saavuttaneiden valvontakohteiden osuus oli 83,8 %. Tämän valtakunnallisen tunnusluvun tulos on ollut laskusuunnassa joitakin vuosia, ja koronapandemian aiheuttama kasvanut valvontatarve on ollut laskuun yhtenä syynä. Alan kustannuskriisin ja osaavan työvoiman saannin hankaluuden avullaan vaikuttaneen tähän myös. On myös todennäköistä, että uusien koulutusten ja ohjeiden myötä elintarvikevalvontaviranomaiset puuttuvat herkemmin puutteisiin.

Vuonna 2024 elintarvikevälikkeiden epidemioita oli 58 kpl. Elintarvikevälikkeisissä epidemioissa sairastui yhteensä 993 henkilöä. Vuonna 2024 norovirus oli aiempien vuosien tapaan yleisin tunnistettu yksittäinen taudinaiheuttaja elintarvikevälikkeisissä epidemioissa. Sekä raportoitujen epidemioiden että niissä sairastuneiden henkilöiden määrät vaihtelevat tyypillisesti eri vuosien välillä. Elintarvikkeiden takaisinvetojen kokonaismäärä kääntyi kahden vuoden laskun jälkeen selkeään nousuun. Syitä kehitykseen arvellaan olevan parantuneessa viranomais- ja omavalvonnassa sekä aiempaa avoimemmassa tiedonkulussa.

Vakavia puutteita todettiin elintarvikevalvonnassa varsin vähän. Yleisimpiä olivat hygieniaan, tilojen soveltuvuuteen ja kunnossapitoon, näytteenottoon sekä pakkausmerkintöihin ja elintarviketietoihin liittyvien vaatimusten täyttämisen puutteet sekä jäljitettävyyteen ja elintarvikekohtaisiin erityisvaatimuksiin liittyvät puutteet. Kolmansista maista tuotavissa ja sisämarkkinoilla olevista elintarvikkeissa esiintyi enemmän elintarviketurvallisuusriskejä kuin kotimaassa tuotetuissa.

Rehualvonnassa tavoitteena on, että vaatimukset täyttävien rehunäytteiden osuus on 99 % ja että salmonellaa ei esiinny markkinoille saatetuissa elintarviketuotantoeläinten rehuissa. Molemmat tavoitteet saavutettiin. Rehualan alkutuotannon toimijoiden ja rehualan toimijoiden tarkastusten toteuma oli 98 %. Tuontirehujen salmonellalöydökset haastavat edelleen Suomen hyvää salmonellatilannetta. Elintarviketuotantoeläimille tarkoitetuissa rehuissa ei todettu jäämien enimmäismääriä ylittäviä pitoisuuksia kokkidiostaatteja eikä lääkeaineiden jäämiä. Tarkastustyöstä kerätty asiakaspalaute on rehualvonnassa osalta erittäin positiivista.

Luonnonmukaisen tuotannon valvonta toteutui valvontasuunnitelman mukaisesti ja suomalainen kuluttaja voi luottaa luomumerkintöjen oikeellisuuteen.

Elintarvike- ja rehualvonnassa suurimpana yksittäisenä syynä vaatimusten täyttymisen puutteisiin oli toimijoiden tietämättömyys vaatimuksista. Tahallista laistamista vaatimuksista ja selvästi petoksen tunnusmerkit täyttävää toimintaa on myös havaittavissa jossain määrin. Myös osaamisen puute, välinpitämättömyys, taloudelliset vaikeudet tai vaatimusten yksityiskohtaisuus lisäävät puutteita toiminnassa. Elintarvikevalvonnassa käytettävä Oiva-järjestelmä parantaa elintarvikealan toimijoiden tietoja vaatimuksista ja vaatimusten noudattamista, koska valvonnassa käytettävät ohjeet ovat julkisia. Oiva on myös yhtenäistänyt valvonnan osalta lainsäädännön vaatimusten tulkintaa ja seuraamusten käyttöä. Elintarvike- ja rehualvonnassa käytetään yleisesti kehoituksia, joilla pyritään saamaan toimija korjaamaan puutteita. Mikäli kehoitus ei riitä korjaamaan epäkohtaa, valvontaviranomainen käyttää hallinnollisia pakkokeinoja, kuten määräyksiä ja kieltoja. Oiva-järjestelmän arvioidaan yhtenäistävän myös pakkokeinojen käyttöä. Oiva lisää myös uusintatarkastuksia, joilla tarkastetaan edellisissä tarkastuksissa havaittujen puutteiden korjaaminen ja varmistetaan epäkohtien poistuminen. Valvonnassa on kuitenkin edelleen panostettava myös perusasioiden hallinnan ja puutteiden korjaamisen varmistamiseen.

LISÄTIETOJA LIITTEESSÄ 1.

3. Amendments to the Multi-Annual National Control Plan

Suomi on laatinut uuden elintarvikeketjun monivuotisen kansallisen valvontasuunnitelman vuosille 2025-2028, joka julkaistiin vuoden 2024 lopussa. Uuden VASUn valmistelussa otettiin huomioon paitsi erilaiset kansalliset strategiat ja tulosohtaus sopimukset, myös aikaisemmat valvontatulokset, mahdolliset uudet riskit, uusi tieteellinen tieto, valvontajärjestelmiin kohdistuneiden auditointien tulokset, tiedossa olevat lainsäädännön muutokset sekä muut toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset. Valmistelutyötä tehtiin koordinoitusti Elintarvikeketjun valvonnan koordinaatioryhmässä, jossa ovat edustettuna kaikki elintarvikeketjun toimintavaltaiset viranomaiset. VASUn 2025-2028 sovitettiin seuraavat yhteiset kehittämisteemat: 1. Valmius, varautuminen ja huoltovarmuus, 2. Vastuullisuus ja kestävyys, 3. Teknologia ja tieto, jotka osaltaan edistävät strategisten päämäärien toteutumista.

Yhteisten kehittämisteemojen, aikaisempien valvontatulosten ja muiden vaikuttavien asioiden pohjalta kullekin sektorille laadittiin monivuotinen toimenpidesuunnitelma viranomaisvalvonnan erityisistä valtakunnallisista painopisteistä vuosille 2025-2028, ja niitä päivitetään tarpeiden mukaan vuosittain. Vuoden 2026 toimenpidesuunnitelmaan kuuluu kasvintuotannon alueella mm. elintarviketuotantoon tarkoitettujen lannoitevalmisteiden valvontaa, metsätuhoohojien kartoitusta, valmiusharjoittelua, vihannesten taimituottajien säännöllisen valvonnan aloittaminen, ammattimaisen kasvinsuojeluaineiden käytön valvontaa sekä tarkastamattoman siemenen valvontaa. Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin alueella painotetaan lakisääteisten perustehtävien sujumisen varmistamista aluehallintouudistuksen jälkeen sekä eläinlääkintähuoltolain vaatimusten toteutumiseen eläinlääkäripalveluiden järjestämisessä. Elintarviketurvallisuuden, rehujen ja luonnonmukaisen tuotannon alueella vuonna 2026 tarkoituksena on edelleen kehittää sähköistä asiointia ja raportointia sekä loppuunsaattaa aikaisempi valtakunnallinen painopiste (histamiini kalatuotteissa näytteenotto projekti). Lisäksi suunnitelmassa on lisätä elintarvikealan toimijoiden ja valvojien HACCP-osaamista. VASUssa 2025-2028 pyrittiin vähentämään valtakunnallisten painopisteiden määrää, jotta toimivaltaisilla viranomaisilla olisi enemmän resursseja omien, VASUn mukaisten painotusten, tarpeiden huomioimiseen valvontasuunnitelmia laadittaessa. Kaikkien valvontasektoreiden toimenpidesuunnitelmia tullaan kuitenkin tarkastelemaan ja tarvittaessa päivittämään jatkossakin vuosittain. Yhdessä säännöllisesti toteutettavan, riskiperusteisen viranomaisvalvonnan kanssa näillä toimenpiteillä pyritään varmistamaan jatkossakin tehokas ja vaikuttava valvonta, jolla edistetään virallista valvontaa koskevan asetuksen tavoitteita, strategisia vaikuttavuuspäämääriä sekä kansallisten valvontajärjestelmien erityisiä tavoitteita.

Muut uuteen VASUn kohdistuvat muutostarpeet kohdistuvat lähinnä vuoden 2026 alusta toteutettavan aluehallintouudistuksen huomioimiseen erityisesti valvontajärjestelmien kuvausten osalta.

Eri sektoreilla sovellettaviin riskiluokituksiin ei ole merkittäviä muutostarpeita. Valvonnan riskiperusteisuutta sen sijaan edistetään ja kehitetään jatkuvasti osana normaalia toimintaa.

4. Fees or charges

<https://www.ruokavirasto.fi/teemat/valvonta/elintarvikeketjun-valvonta/elintarvikeketjun-viranomaisvalvonnan-maksullisuus2/>

Attachments	Yes
File Name:	FI_Section_0_2024_FINAL.docx
Description:	Attachment 1: full text of section 0.

About this dossier

Output on: 2025/07/03 12:21 (Europe/Luxembourg)
Created: 2025/06/03 07:41

Status: closed (submitted)
Last updated: 2025/07/03 09:52

Part II, Section 1 - Food and food safety, integrity and wholesomeness at any stage of production, processing and distribution of food, including rules aimed at ensuring fair practices in trade and protecting consumer interests and information, and the manufacture and use of materials and articles intended to come into contact with food

Country Finland **Year** 2024

Have you any data to report in this period ? Yes

1.1 Overall conclusion on the level of compliance achieved

Virallista valvontaa on tehty kattavasti ja riskiperusteisesti valvonta-asetuksen (EU 2017/625) mukaisesti. Vaatimuksenvastaisuutta ilmenee, ja tarkastuksia on tarpeen edelleen kohdistaa valvonnan tulosten ja tulosten analysoinnin perusteella. Vaatimuksenvastaisuuksiin on puututtu. Vaatimustenvastaisuuksien taustalla on toisaalta elintarvikealan toimijoiden tietämättömyyttä säädöksistä ja velvoitteista, toisaalta toimijoiden tahallista toimintaa. Yleisesti valvonnan tulosten perusteella voidaan todeta, että elintarviketurvallisuuden ja vaatimustenmukaisuuden taso on korkea. Monivuotisen kansallisen valvontasuunnitelman mukaiset tavoitteet saavutettiin suurimmassa osassa valvontajärjestelmiä. Valvonnan tavoitteet on esitetty monivuotisen kansallisen valvontasuunnitelman Osassa 1 ja valvontajärjestelmien osalta Osassa 3.

1.2 Official controls on operators / establishments

Approved establishments	Number of establishments	Number of official controls performed
General activity establishments (cold stores, re-wrapping and re-packing establishments, wholesale markets, reefer vessels)	104	107
Meat of domestic ungulates	152	279
Meat from poultry and lagomorphs	27	96
Meat of farmed game	24	32
Wild game meat	58	77
Minced meat, meat preparations and mechanically separated meat (MSM)	152	332
Meat products	171	525
Live bivalve molluscs	8	0
Fishery products	327	671
Colostrum, raw milk, colostrum-based and dairy products	101	298
Egg and egg products	60	78
Frogs' legs and snails	8	0
Rendered animal fats and greaves	0	0
Treated stomach, bladders and intestines	3	18
Gelatine	0	0
Collagen	0	0
Highly refined chondroitin sulphate, hyaluronic acid, other hydrolysed cartilage products, chitosan, glucosamine, rennet, isinglass and amino acids (HRP)	0	0
Honey	0	0
Sprouts	5	4

Registered operators/establishments	Number of operators/establishments	Number of official controls performed
Growing of crops	18118	156
Animal production	15206	852
Mixed farming	3416	232
Hunting	317	65
Fishing	1572	21
Aquaculture	142	7
Processing and preserving of fruit and vegetables	270	96
Manufacture of vegetable oils and fats	12	7
Manufacture of grain mill products, starches and starch products	68	21
Manufacture of bakery and farinaceous products	1552	641
Manufacture of other food products	760	376
Manufacturers of beverages	370	84
Wholesale	1112	237
Retail	11727	4192
Transport and storage	1736	347
Food and beverage service activities	31154	13409
Others	1354	434
Establishments producing food contact materials	725	186

1.3 Official controls requiring continuous or regular presence of staff or representatives of the competent authorities on the operator's premises

Types of operators' premises	Number of establishments	Number of official controls performed (number of carcasses or weight in tonnes)	Rejections
Meat of domestic ungulates — slaughterhouses	48	2050831	10694
Meat from poultry and lagomorphs — slaughterhouses	7	82828072	3010157
Meat of farmed game — slaughterhouses	27	46217	104
Wild game meat – Game-handling establishments	19	1692	18

1.4 Official controls on products/goods by horizontal rule and food category

By horizontal rule / By food category	Microbiological criteria			Pesticides in food			Contaminants in food			Residues of veterinary medicinal products in food			Labelling, nutritional and health claims	Genetically Modified Organisms (GMOs) in food	Improvement agents (additives, enzymes, flavourings, processing aids)			Irradiation			Contamination by/migration of food contact materials			Others
	ESFA Data	Additional	Total	ESFA Data	Additional	Total	ESFA Data	Additional	Total	ESFA Data	Additional	Total			ESFA Data	Additional	Total	Sante Data	Additional	Total	Sante Data	Additional	Total	
1. Dairy products	0	144	144	0	0	0	0	0	48	0	182	182	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Dairy alternatives	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	4
3. Fats and oils and fat and oil emulsions	0	0	0	0	0	3	0	20	20	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Edible ices	0	11	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Fruit and vegetables	0	701	701	0	1272	1272	0	453	453	0	0	0	147	0	0	138	138	0	10	0	0	0	0	34
6. Confectionery	0	19	19	0	6	6	0	9	9	0	0	0	21	0	0	75	75	0	0	0	0	0	0	15
7. Cereals and cereal products	0	11	11	0	129	129	0	136	136	0	0	0	27	0	0	4	4	0	0	0	0	0	0	26
8. Bakery wares	0	81	81	0	3	3	0	31	31	0	0	0	1	0	14	14	0	0	0	0	0	0	0	19
9. Fresh meat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

By horizontal rule / By food category	Microbiological criteria			Pesticides in food			Contaminants in food			Residues of veterinary medicinal products in food			Labelling, nutritional and health claims	Genetically Modified Organisms (GMOs) in food	Improvement agents (additives, enzymes, flavourings, processing aids)			Irradiation			Contamination by/migration of food contact materials			Others
	ESFA Data	Additional	Total	ESFA Data	Additional	Total	ESFA Data	Additional	Total	ESFA Data	Additional	Total			ESFA Data	Additional	Total	Sante Data	Additional	Total	Sante Data	Additional	Total	
Domestic ungulates	0	8127	8127	0	12	12	0	121	121	0	1997	1997	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poultry and lagomorphs	0	1978	1978	0	0	0	0	0	0	0	669	669	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Farmed game	0	0	0	0	0	0	0	9	9	0	44	44	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wild game	0	6	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Minced meat, meat preparations and MSM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Minced meat	0	527	527	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Meat preparations	0	252	252	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MSM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Meat products	0	107	107	0	0	0	0	6	6	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0

By horizontal rule / By food category	Microbiological criteria			Pesticides in food			Contaminants in food			Residues of veterinary medicinal products in food			Labelling, nutritional and health claims	Genetically Modified Organisms (GMOs) in food	Improvement agents (additives, enzymes, flavourings, processing aids)			Irradiation			Contamination by/migration of food contact materials			Others
	ESFA Data	Additional	Total	ESFA Data	Additional	Total	ESFA Data	Additional	Total	ESFA Data	Additional	Total			ESFA Data	Additional	Total	Sante Data	Additional	Total				
Treated stomachs, bladders and intestines	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gelatine, collagen and HRP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Fish and fisheries products	0	0	0	0	0	0	0	49	49	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Live bivalve molluscs	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fishery products	0	150	150	0	0	0	0	0	0	91	91	4	0	0	0	14	14	0	0	0	0	0	0	22
13. Eggs and egg products	0	0	0	0	12	12	0	25	25	89	89	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Sugar, syrups, honey and table-top sweeteners	0	0	0	0	0	0	0	3	3	61	61	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Salts, spices, soups, sauces, salads and protein products	0	579	579	0	139	139	0	85	85	0	0	36	0	0	0	53	53	0	15	15	0	0	0	27
16. Foods intended for particular nutritional uses as defined by Regulation (EU) No 609/2013 of the European Parliament and of the Council	0	25	25	0	25	25	0	39	39	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3

By horizontal rule / By food category	Microbiological criteria			Pesticides in food			Contaminants in food			Residues of veterinary medicinal products in food			Labelling, nutritional and health claims	Genetically Modified Organisms (GMOs) in food	Improvement agents (additives, enzymes, flavourings, processing aids)			Irradiation			Contamination by/migration of food contact materials			Others
	ESFA Data	Additional	Total	ESFA Data	Additional	Total	ESFA Data	Additional	Total	ESFA Data	Additional	Total			ESFA Data	Additional	Total	Sante Data	Additional	Total	Sante Data	Additional	Total	
17. Beverages	0	143	143	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Non-alcoholic beverages	0	46	46	0	160	160	0	136	136	0	0	0	51	0	0	131	131	0	5	5	0	0	0	27
Alcoholic beverages, including alcohol-free and low-alcohol counterparts	0	0	0	0	22	22	0	0	0	0	0	45	0	0	45	45	0	0	0	0	0	0	31	
18. Ready-to-eat savouries and snacks	0	112	112	0	0	0	0	15	15	0	0	3	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	20	
19. Desserts excluding products covered in categories 1, 3 and 4	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	
20. Food supplements as defined in point (a) of Article 2 of Directive 402/46/EC of the European Parliament and of the Council excluding food supplements for infants and young children	0	44	44	0	35	35	0	71	71	0	0	59	0	0	23	23	0	6	6	0	0	0	70	
21. Processed foods not covered by categories 1 to 17, excluding foods for infants and young children	0	416	416	0	0	0	0	4	4	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50	
22. Others – foods not covered by categories 1 to 21	0	34	34	0	10	10	0	26	26	0	0	32	0	0	4	4	0	0	0	0	0	0	60	
23. Food contact materials																								
					</																			

1.5 Comment box

Suomessa elintarvikevalvonta painottuu elintarvikealan toimijoiden toiminnan valvontaan ja yksittäisten elintarvikkeiden laadun ja turvallisuuden valvonta on määrällisesti vähäisempää. Elintarvikehuoneistojen valvontaa toteutetaan Oiva-järjestelmän mukaisesti. Lisätietoja Suomen elintarvikevalvonnan Oiva-järjestelmästä löytyy www.oivahymy.fi -sivuilta. Toiminnan valvonnan kuvausta ei juurikaan voi sisällyttää tämän raportin eri elintarvikkeita/tuotteita koskeviin horisontaalitulukoihin, koska tällainen valvonta ei kohdistu vain yhteen valvontakohteeseen, kuten esim. kontaminantteihin tai yhteen elintarvikekategoriaan. Tämän vuoksi näissä horisontaalisissa osioissa/taulukoidissa on päätetty esittää ainoastaan tuotteisiin kohdistuvia virallisen valvonnan näytteenoton tietoja, niiltä osin kuin ne ovat olleet saatavilla valvontatietorekistereistä erikseen. Raportoituihin näytemääriin sisältyy erillisiä keskusviranomaisen vetämiä projekteja, joiden näytemäärät ja analyysit ovat tiedossa ja taulukoihin vietävissä. Kansallisten valvontaohjelmien näytteenotto on sisällytetty toimijoiden omavalvontaan ja niitä tarkastetaan toiminnan valvonnan yhteydessä. On huomioitava, että nämä taulukoissa 1.4 ja 1.6 olevat tiedot eivät siten kuvaa kokonaisvaltaisesti Suomessa tehtävää elintarvikevalvontaa. Kokonaisvaltaisemman kuvan muodostumiseksi on tässä raportissa mukana liitteet, joissa laajemmin kuvataan toteutunutta valvontaa. Taulukon 1.2 kohta "Hunaja": nämä eivät ole laitoksia ja luvut sisältyvät kotieläintalouden lukuihin; kohta: "Sulatettu eläinrasva ja proteiinijäännös": tietoa ei kerätä erikseen ja tähän luokiteltuja hyväksyttyjä huoneistoja ei ole (teoriassa toiminto voi olla toisen toiminnon "sisällä"), kohta: "Elintarvikekontaktimateriaaleja valmistavat laitokset" on ilmoitettu kaikki valvonnassa olevat kontaktimateriaalitoimijat ja niihin kohdistunut valvonta. Taulukko 1.3. "Hylkäämiset" on raportoitu kappaleina (=ruhojen lukumäärä). Hylkäämisiin on laskettu mukaan vain kokoruhohylkäykset. Taulukon 1.3 osalta on huomioitava, että on useita teurastamoita, joilla on hyväksyntä useaan eri eläinlajiin, joten teurastamoiden lukumäärä vaikuttaa tämän vuoksi suurelta. Taulukossa 1.4 on raportoitu myös virallista teurastamovalvontaa tukevat määritykset (pH-määritykset, keittokokeet, bakteriologiset tutkimukset).

Tämän raportin liitteinä (excelit) on kaksi otetta valtakunnallisesta valvontatietojen rekisteristä. Nämä täydentävät vuosittaista "Elintarviketurvallisuus Suomessa 2024" - raportin tietoja. Ruokavirasto julkaisee nykyisin valvonnan tietoja myös Tietolaarissa osoitteessa: <https://tietolaari.ruokavirasto.fi/tietolaari/> . Tämän takia tähän raporttiin ei jatkossa liitetä tietoja valvontatietojen rekisteristä, koska Tietolaarista on saatavilla samoja tietoja.

1.6 Non-compliances and Actions/measures

Approved establishments	Detected during official controls performed	Total number of controlled operators/establishments	Number of controlled operators/establishments where non-compliances were detected	Administrative	Judicial
General activity establishments (Cold stores, re-wrapping and re-packing establishments, wholesale markets, reefer vessels)	12	72	7	0	12
Meat of domestic ungulates	136	95	26	2	
Meat from poultry and lagomorphs	11	24	5	2	
Meat of farmed game	50	16	3	0	
Wild game meat	71	38	10	2	
Minced meat, meat preparations and mechanically separated meat (MSM)	129	100	27	4	
Meat products	120	135	36	1	
Live bivalve molluscs	0	0	0	0	
Fishery products	265	257	64	12	
Colostrum, raw milk, colostrum-based and dairy products	34	84	9	2	
Egg and egg products	11	46	5	0	
Frogs' legs and snails	0	0	0	0	
Rendered animal fats and greaves	0	0	0	0	
Treated stomach, bladders and intestines	1	2	1	0	
Gelatine	0	0	0	0	
Collagen	0	0	0	0	
HRP	0	0	0	0	
Honey	0	0	0	0	
Sprouts	0	4	0	0	

Registered operators/establishments	Detected during official controls performed	Total number of controlled operators/establishments	Number of controlled operators/establishments where non-compliances were detected	Administrative	Judicial
Growing of crops	8	143	5	1	28
Animal production	323	755	128	4	
Mixed farming	56	214	34	0	
Hunting	12	62	8	0	
Fishing	4	21	3	0	
Aquaculture	0	6	0	0	
Processing and preserving of fruit and vegetables	27	78	7	0	
Manufacture of vegetable oils and fats	2	4	2	0	
Manufacture of grain mill products, starches and starch products	0	21	0	0	
Manufacture of bakery and farinaceous products	408	562	101	6	
Manufacture of other food products	157	277	50	3	
Manufacturers of beverages	12	74	31	0	
Wholesale	89	210	44	11	
Retail	2608	3747	678	68	
Transport and storage	105	300	31	8	
Food and beverage service activities	9735	12173	2274	121	
Others	384	364	121	18	
Establishments producing food contact materials	70	171	36	3	

	Non-compliances of food							Actions/measures	
	Non-compliances detected during official controls performed								
	Microbiological criteria	Pesticides in food	Contaminants in food	Residues of veterinary medicinal products in food	Labelling, nutritional and health claims	Improvement agents (additives, enzymes, flavourings, processing aids)	Others	Administrative	Judicial
1. Dairy products	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Dairy alternatives	0	0	0	0	0	0	0	0	
3. Fats and oils and fat and oil emulsions	0	0	0	0	0	0	0	0	
4. Edible ices	0	0	0	0	0	0	0	0	
5. Fruit and vegetables	6	30	4	0	41	13	2	0	
6. Confectionery	0	0	0	0	9	9	4	0	
7. Cereals and cereal products	0	13	1	0	0	0	0	0	
8. Bakery wares	0	0	0	0	1	1	0	0	
9. Fresh meat	0	0	0	0	0	0	0	0	
Domestic ungulates	59	0	3	0	0	0	0	0	
Poultry and lagomorphs	7	0	0	0	0	0	0	0	
Farmed game	0	0	0	0	0	0	0	0	
Wild game	0	0	0	0	0	0	0	0	
10. Minced meat, meat preparations and MSM	0	0	0	0	0	0	0	0	
Minced meat	0	0	0	0	0	0	0	0	
Meat preparations	0	0	0	0	0	0	0	0	
MSM	0	0	0	0	0	0	0	0	
11. Meat products	0	0	1	0	0	0	0	0	
Treated stomachs, bladders and intestines	0	0	0	0	0	0	0	0	
Gelatine, collagen and HRP	0	0	0	0	0	0	0	0	
12. Fish and fisheries products	0	0	0	0	0	0	0	0	
Live bivalve molluscs	1	0	0	0	0	0	0	0	
Fishery products	1	0	0	0	0	0	0	0	
13. Eggs and egg products	0	0	0	0	0	0	0	0	
14. Sugar, syrups, honey and table-top sweeteners	0	0	0	0	0	0	0	0	
15. Salts, spices, soups, sauces, salads and protein products	8	4	1	0	6	7	4	0	
16. Foods intended for particular nutritional uses as defined by Regulation (EU) No 609/2013 of the European Parliament and of the Council	0	0	0	0	0	0	1	0	
17. Beverages	1	0	0	0	0	0	0	0	
Non-alcoholic beverages	4	6	0	0	18	12	10	0	
Alcoholic beverages, including alcohol-free and low-alcohol counterparts	0	1	0	0	11	0	0	9	
18. Ready-to-eat savouries and snacks	1	0	2	0	0	0	0	0	
19. Desserts excluding products covered in categories 1, 3 and 4	0	0	0	0	0	0	0	0	
20. Food supplements as defined in point (a) of Article 2 of Directive 2002/46/EC of the European Parliament and of the Council excluding food supplements for infants and young children	1	5	1	0	25	9	18	0	
21. Processed foods not covered by categories 1 to 17, excluding foods for infants and young children	4	0	0	0	5	1	1	0	
22. Others – foods not covered by categories 1 to 21	0	1	0	0	1	1	0	0	

Non-compliances related to horizontal rules			Actions/measures	
	Non-compliances detected during official controls performed		Administrative	Judicial
GMOs in food:				
Unauthorised GMOs	0		0	0
Labelling of GMOs	0		0	

Non-compliances related to horizontal rules			Actions/measures	
	Non-compliances detected during official controls performed		Administrative	Judicial
Irradiation	4		4	0
Novel foods	28		27	0
Food contact materials	280		250	0

Fraudulent and deceptive practices

Vuonna 2024 järjestelmään kirjatuiista rikosepäilytapauksista 14 koski hyväksyttyjä elintarvikehuoneistoja. 12 tapauksessa oli kyse laitostoiminnasta, jota harjoitettiin kokonaan elintarvikevalvonnan ulkopuolella. Usein kyse oli eläintiloilla tapahtuvista laittomista kotiteurastuksista ja lihan luovuttamista/myymistä oman talouden ulkopuolelle. Etämyynti elementti oli mukana 2 tapauksessa. Missään tapauksista ei havaittu maan rajat ylittävää näkökulmaa. Rekisteröityjä elintarvikehuoneistoja koskevia uusia rikosepäilytapauksia kirjattiin järjestelmään yhteensä 28. Maan rajat ylittäviä tapauksia näistä oli 6. Viranomaisvalvonnan ulkopuolella toimimisesta oli kyse 19 tapauksessa. Etämyyntinäkökulma löytyi 6 tapauksessa ja kaikissa näissä tapauksissa havaittiin myös valvonnan ulkopuolella toimimista.

1.7 Comment box

Toteutuneesta valvonnasta ja sen tuloksista kerrotaan tarkemmin "Elintarviketurvallisuus Suomessa 2024" -raportissa.

Attachments	Yes
File Name:	Elintarviketurvallisuus_Suomessa_2024_raportti_.pdf
File Name:	Liite_1_VAT_QV010_Valvonnan_tarkastusten_rivikohtaiset_tulokset.xlsx
File Name:	Liite_2_VAT_QV020_Vuosiraportti_(1).xlsx

About this dossier

Output on: 2025/07/03 12:21 (Europe/Luxembourg)

Created: 2025/05/26 13:40

Status: closed (submitted)

Last updated: 2025/07/03 09:52

Part II, Section 2 - Deliberate release into the environment of GMOs for the purpose of food and feed production

Country	Finland	Year	2024
Have you any data to report in this period ?		Yes	

2.1 Overall conclusion on the level of compliance achieved

Valvontatulosten perusteella arvioiden Suomessa käytetty kylvösiemen täyttää muuntogeenisiä organismeja koskevassa säädännössä asetetut vaatimukset. Kaikki markkinoitavat siemenestä tuotettavat kasvilajikkeet ovat gm-vapaita. Valvontaa tehtiin asiakirjatarkastuksina, sekä valvontanäytteitä otettiin 4kpl, (4 rapsia). Kaikkien EU:n ulkopuolelta tulevien siemenerien asiakirjat tarkastetaan mukaan lukien kuuluminen EU:n yhteiseen lajikeluetteloon. Samalla tarkastetaan, onko lajike tuotettu gm-menetelmällä. Lajikeluetteloön hakuvaiheessa varmistetaan, onko lajikkeen jalostuksessa käytetty gm-menetelmiä.

Tehdyn valvonnan perusteella Suomessa ei ole kasvilajikeluettelossa tai siementuotannossa gm-tekniikoilla tuotettuja lajikkeita.

2.2 Official controls

	Number of official controls performed
Commercial cultivation of GMOs for the purpose of food and feed production (Part C of Directive 2001/18/EC of the European Parliament and of the Council)	0
Experimental releases of GMOs related to food and feed (Part B of Directive 2001/18/EC)	0
Seeds and vegetative propagating material for the purpose of food and feed production	65

2.3 Comment box

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/18/EY, annettu 12 päivänä maaliskuuta 2001, geneettisesti muunnettujen organismien tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön ja neuvoston direktiivin 90/220/ETY kumoamisesta (EYVL L 106, 17.4.2001, s. 1). = Vuonna 2024 ei tehty asiaan liittyviä kokeita.

Siemenet ja kasvien lisäysaineisto elintarvikkeiden ja rehujen tuotantoa varten= Kaikkien EU:n ulkopuolelta tulevien siemenerien asiakirjat tarkastetaan ml. kuuluminen EU:n yhteiseen lajikeluetteloon. Samalla tarkastetaan, onko lajike tuotettu gm-menetelmällä. Tällaisia asiakirjatarkastuksia tehtiin yhteensä 65 kpl. Näistä 38kpl oli EU:n ulkopuolelta tulevien siemenerien asiakirjatarkastuksia ja Lajikeluetteloön hyväksyttiin pohjoisiin kasvuolosuhteisiin soveltuvia lajikkeita, joita oli kaikkiaan 27.

2.4 Non-compliances and Actions/measures

	Detected during official controls performed	Total number of controlled operators	Number of controlled operators where non-compliances were detected	Administrative	Judicial
1. Commercial cultivation of GMOs for the purpose of food and feed production (Part C of Directive 2001/18/EC of the European Parliament and of the Council)	0	0	0	0	0
2. Experimental releases of GMOs related to food and feed (Part B of Directive 2001/18/EC)	0	0	0	0	
3. Seeds and vegetative propagating material for the purpose of food and feed production	0	0	0	0	
3.1 Unauthorised GMOs in seeds and vegetative propagating material	0	0	0	0	
3.2 Labelling of GMOs in seeds and vegetative propagating material	0	0	0	0	

Fraudulent and deceptive practices

Ei havaittu vilpillistä tai petollista toimintaa

2.5 Comment box

1. MuuntogeenisElintarvikkeisiin ja rehuihin liittyvä muuntogeenisten organismien kokeellinen levittäminen = Ei sovellettavissa, koska viljelyssä tai kokeissa ei ole tunnettuja gm-lajikkeita
- 2.Elintarvikkeisiin ja rehuihin liittyvä muuntogeenisten organismien kokeellinen levittäminen = Ei sovellettavissa, koska viljelyssä tai kokeissa ei ole tunnettuja gm-lajikkeita.
- 3.Siementen ja kasvien lisäysaineisto elintarvikkeiden ja rehujen tuotantoa varten= Tutkittiin eriä, ei toimijoita
- 3.1.Siementen ja kasvien lisäysaineiston sisältämät kielletyt muuntogeeniset organismit= Vuonna 2024 tutkittiin 4 valvontanäytettä gm-analyysein. Analyyseissä ei havaittu GM -merkkejä
- 3.2.Siementen ja kasvien lisäysaineiston sisältämiä muuntogeenisiä organismeja koskevat merkinnät= Ei sovellettavissa, koska viljelyssä tai kokeissa ei ole tunnettuja gm-lajikkeita.

Attachments	No
-------------	----

About this dossier

Output on: 2025/07/03 12:21 (Europe/Luxembourg)

Status: closed (submitted)

Created: 2025/05/19 08:30

Last updated: 2025/07/03 09:52

Part II, Section 3 - Feed and feed safety at any stage of production, processing and distribution of feed and the use of feed, including rules aimed at ensuring fair practices in trade and protecting consumer health, interests and information

Country Finland Year 2024

Have you any data to report in this period ? Yes

3.1 Overall conclusion on the level of compliance achieved

Rehuvalvonnan strategisena vaikuttavuustavoitteena on varmistaa, että markkinoille saatettujen rehujen koostumus vastaa tuotteista annettuja tietoja ja että ne ovat hyvälaatuisia, turvallisia ja käyttötarkoitukseensa sopivia koko Suomen alueella. Rehuja valvotaan kaikissa rehujen tuotanto-, valmistus- ja jakeluvaiheissa. Valvontasuunnitelman mukainen rehualan toimijoiden valvonta toteutui sekä tarkastusten, tuotevalvonnan että alkutuotannon valvonnan osalta. Sähköisen asioinnin ja raportoinnin kehitystyö ja erityistilanteet veivät merkittävästi rehuvalvonnan aikaa ja resursseja. Rehunäytteiden analyysitulosten perusteella Suomessa valmistetut ja markkinoille saatetut rehut täyttävät suurelta osin lainsäädännön vaatimukset. Tarkastusten perusteella rehualan toimijat noudattavat rehulainsäädännön vaatimuksia yleisesti ottaen hyvin, mutta puutteitakin löytyy. Toimijoiden omavalvontaan liittyvät HACCP-järjestelmät ovat enimmäkseen toimivia, ja puutteisiin on puututtu valvonnan yhteydessä. Käytettävissä olevaan resurssimäärään nähden valvonta on hyvin vaikuttavaa. Se, että rehuvalvonta on suureksi osaksi keskitetty Ruokavirastoon, tuo mukanaan asiantuntemuksen ja toimijoiden tuntemisen keskittymän, joka luo merkittävää synergiaa eri rehuvalvonnan osa-alueiden välille ja mahdollistaa valvontaa pienillä resursseilla.

Rehuvalvonnan raportti Ruokaviraston nettisivuilla: https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/elaimet/rehut/raportit/rehuvalvonnan_vasuraportti_2024_valmis.pdf

3.2 Official controls

By establishments	Number of establishments	Number of official controls performed
Establishments approved in accordance with Article 10 of Regulation (EC) No 1831/2005 of the European Parliament and of the Council	57	19
Primary producers approved in accordance with Article 10 of Regulation (EC) No 1831/2005	2	0
Establishments registered in accordance with Article 9 of Regulation (EC) No 1831/2005, with the exclusion of primary production	2353	138
Primary producers registered in accordance with Article 9 of Regulation (EC) No 1831/2005 and complying with provisions in Annex I to that Regulation	49676	574
Operators (farmers) using feed	20817	126
Operators manufacturing and/or trading medicated feeding stuffs	7	2

By horizontal rule	Number of official controls performed
Labelling of feed	755
Traceability of feed	799
Additives in feed (Regulation (EC) No 1831/2003 of the European Parliament and of the Council)	640
Undesirable substances in feed (Article 2 of Directive 2002/32/EC of the European Parliament and of the Council)	4668
Prohibited materials in feed (Annex III to Regulation (EC) No 767/2009 of the European Parliament and of the Council)	342
Medicated feeding stuffs (Council Directive 90/167/EC)	7
Pesticides in feed	3640
GMOs in feed	255

3.3 Comment box

No comments

3.4 Non-compliances and Actions/measures

By establishment	Detected during official controls performed	Total number of controlled establishments	Number of controlled establishments where non-compliances were detected	Administrative	Judicial
Establishments approved in accordance with Article 10 of Regulation (EC) No 183/2005	32	19	15	15	0
Primary producers approved in accordance with Article 10 of Regulation (EC) No 183/2005	0	0	0	0	
Establishments registered in accordance with Article 9 of Regulation (EC) No 183/2005, with the exclusion of primary production	226	143	83	81	
Primary producers registered in accordance with Article 9 of Regulation (EC) No 183/2005 and complying with provisions in Annex I to that Regulation	30	574	22	7	
Operators (farmers) using feed	15	126	15	1	
Operators manufacturing and/or trading medicated feeding stuffs	1	2	1	1	

By horizontal rule	Number of non-compliances found	Administrative	Judicial
Product non-compliance: Labelling/traceability of feed placed/to be placed on the market	33	33	0
Product non-compliance: Safety of feed placed/to be placed on the market	13	9	
Additives in feed (Regulation (EC) No 1831/2003 of the European Parliament and of the Council)	39	39	
Undesirable substances in feed (Article 2 of Directive 2002/32/EC of the European Parliament and of the Council)	0	0	
Prohibited materials in feed (Annex III to Regulation (EC) No 767/2009)	0	0	
Medicated feeding stuffs (Council Directive 90/167/EC)	0	0	
Pesticides in feed	0	0	
Unauthorised GMOs in feed	0	0	
Labelling of GMOs in feed	0	0	

Fraudulent and deceptive practices

Tuotevalvonnassa viranomaisnäytteenoton yhteydessä ei ollut todennettuja havaintoja petollisista ja / tai vilpillisistä menettelytavoista. Laitosvalvonnassa tehtiin kolme seuraamusmaksupäätöstä merkintöihin ja jäljitettävyyteen liittyen. Rehualan toimijoiden internetsivujen valvonnassa neljälle toimijalle annettiin päätös virheellisten/laittomien/harhaanjohtavien markkinointiväittämien korjaamiseksi. Valvontavuoden aikana tehtiin kaksi tutkintapyyntöä poliisille. Toinen liittyi vientitodistuksen väärennösepäilyyn, toisessa kotiteurastuksen sivutuotteista epäillään valmistun lemmikkieläinten ruokaa hyväksymättömissä laitoksissa.

3.5 Comment box

Toimijoiden tarkastuksissa havaittiin kolme vakavaa puutetta. Vakavimman puuteluokan saaneista kolmesta toimijasta kaksi lopetti rehun valmistuksen ja yksi teki korjaavat toimet määräaikaan mennessä. Päätöksellä edellytettyjen toimenpiteiden raportoimatta jättämisen johdosta kahta toimijaa kuultiin rehualan toimijaksi rekisteröinnin/hyväksynnän keskeyttämisestä. Molemmat toimijat raportoivat toimenpiteet kuulemisen aikana, eikä rekisteröintiä keskeytetty. Edellä mainituista huolimatta selvästi suurin osa havaituista puutteista oli lieviä, ja toimijat tekivät korjaavat toimenpiteet pääosin annetuissa määräajoissa. Toimintavuonna jouduttiin kuitenkin lähettämään myös muistutuksia edellytettyjen toimenpiteiden raportoinnista. Vuoden 2023 tarkastuksella todettujen puutteiden ja ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi yhden toimijan rekisteröinti ja hyväksyntä peruutettiin vuonna 2024.

Attachments	No
-------------	----

About this dossier

Output on:

2025/07/03 12:21 (Europe/Luxembourg)

Status:

closed (submitted)

Created:

2025/06/02 14:14

Last updated:

2025/07/03 09:52

Part II, Section 4 - Animal health requirements

Country	Finland	Year	2024
Have you any data to report in this period ?	Yes		

4.1 Overall conclusion on the level of compliance achieved

Eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin valvonnassa saavutettiin määrälliset tavoitteet. Raportti sisältää myös Ahvenanmaalla tehdyt valvonnat. Vuonna 2024 tarkastetut pitopaikat olivat eläinmäärältään keskimäärin pienempiä kuin edeltävänä vuonna tarkastetut. Tänä vuonna lammas- ja vuohieläinten pitopaikoissa todettiin enemmän puutteita kuin nautaeläinten pitopaikoissa. Valtaosa valvotuista kohteista valikoitui tarkastettavaksi riskiperusteisesti. Muuta kuin otantavalvontaa tehtiin enemmän kuin edellisvuonna. Eri vuosien valvontatulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään, sillä esim. painotetun otannan riskitekijöissä on vuosittaista vaihtuvuutta, jonka takia otantavalvonnat eivät painotu aina samankokoisille ja samantyyppisille tiloille.

Vesiviljelypitopaikkojen riskiperusteisen valvonta onnistui vuonna 2024 kohtalaisen hyvin. Suunnitelluista tarkastuksista saatiin tehtyä noin 78 %. Tarkastusten toteutumisessa oli merkittäviä alueellisia eroja. Merkittävin syy tarkastuskäyntien puuttumiselle on oletettavasti pula resursseista tai motivaation puute. Joissain tapauksissa kyse voi olla myös tiedon kulussa olevista ongelmista; tehty valvonta ei aina päädy keskusviraston tietoon. Ahvenanmaan valvontatiedot ovat mukana raportissa.

4.2 Official controls

	Number of holdings/ establishments	Number of official controls performed	Number of animals registered	Number of animals checked
Identification and registration of bovine animals	8119	559	798344	30105
Identification and registration of ovine and caprine animals	5091	399	121157	7866

	Number of holdings/ establishments	Number of official controls performed
Approved assembly centres (bovine, ovine, caprine, porcine, equine)	0	0
Approved dealers (bovine, ovine, caprine, porcine)	0	0
Control posts (Council Regulation (EC) No 1255/97)	0	0
Approved bodies, institutes and centres (Council Directive 92/65/EEC)	0	0
Establishments approved for EU trade of poultry and hatching eggs	44	31
Bird quarantine establishments	0	0
Approved aquaculture establishments	0	0
Approved fish aquaculture establishments	313	207
Authorised aquaculture animals processing establishments	0	0
Semen collection centres	0	0
Semen collection centres, Porcine	2	3
Semen collection centres, Equine	7	8
Semen storage centres	0	0
Semen storage centres, Bovine	3	2
Embryo collection / production teams	0	0
Embryo collection / production teams, Bovine	5	4
Embryo collection / production teams, Equine	1	1

4.3 Comment box

No comments

4.4 Non-compliances and Actions/measures

	Number of holdings/ establishments with non-compliances	Actions/measures							
		Restriction of movements of individual animals – Affected animals	Restriction of movements of individual animals – Affected holdings	Restriction of movements of all animals – Affected animals	Restriction of movements of all animals – Affected holdings	Destruction of animals – Affected animals	Destruction of animals – Affected holdings	Administrative	Judicial
Identification and registration of bovine animals	385	325	37	74	2	0	0	62	2

	Number of holdings/ establishments with non-compliances	Actions/measures	
		Administrative	Judicial
Identification and registration of bovine animals	385	62	7
Identification and registration of ovine and caprine animals	312	64	
Approved assembly centres (bovine, ovine, caprine, porcine, equine)	0	0	
Approved dealers (bovine, ovine, caprine, porcine)	0	0	
Control posts (Council Regulation (EC) No 1255/97)	0	0	
Approved bodies, institutes and centres (Council Directive 92/65/EEC)	0	0	
Establishments approved for EU trade of poultry and hatching eggs	0	0	
Bird quarantine establishments	0	0	
Approved aquaculture establishments	0	0	
Approved fish aquaculture establishments	4	3	
Authorised aquaculture animals processing establishments	0	0	
Semen collection centres	0	0	
Semen collection centres, Equine	1	1	
Semen storage centres	0	0	
Embryo collection / production teams	0	0	

Fraudulent and deceptive practices

Vesieläinten osalta ei todettu petollista toimintaa vuonna 2024. Eläinten merkintään ja rekisteröintiin liittyvistä petosrikosepäilytapauksista vuonna 2024 osa oli ns. laittomia kotiteurastuksia ja samaan vyyhtiin liittyy usein eläimistä saatavien sivutuotteiden laitonta hävittämistä.

4.5 Comment box

Hallinnollisina seuraamuksina on raportoitu annetut määräykset ja seuraamusmaksut. Lisäksi lievemmissä tapauksissa on mahdollista antaa hallintolain mukainen kehoitus. Oikeudellisina toimenpiteinä on raportoitu valvontaviranomaisten poliisille tekemät tutkintapyynnöt. Maassamme ei ole olemassa keskitettyä tietojärjestelmää, josta olisi raportoitavissa eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin laiminlyöntien takia annettujen oikeudellisten seuraamusten määrät.

Tarkastuksissa todettujen puutteiden takia asetettujen nautaeläinten siirtokieltojen määrä oli pienempi kuin edellisenä vuonna; erityisesti kaikkia pitopaikan nautaeläimiä koskevien kieltojen osalta. Suurimpina syinä painotettuun otantaan valikoituneiden kohteiden keskimääräinen eläinmäärä ja tilatyypit sekä uudistetun lainsäädännön myötä käyttöön otettu muutos, jonka mukaan lievemmissä tapauksissa eläimiä pitävälle toimijalle annetaan ensin kehoitus korjata todetut puutteellisuudet. Hallinnollisesti keveämpienkin keinojen voidaan siis todeta toimivan hyvin, sillä suurin osa toimijoista on noudattanut saamiaan kehotuksia.

Attachments	No
-------------	----

About this dossier

Output on: 2025/07/03 12:21 (Europe/Luxembourg)

Created: 2025/05/23 09:17

Status: closed (submitted)

Last updated: 2025/07/03 09:52

Part II, Section 5 - Prevention and minimisation of risks to human and animal health arising from animal by-products and derived products

Country	Finland	Year	2024
Have you any data to report in this period ?	Yes		

5.1 Overall conclusion on the level of compliance achieved

Sivutuotevalvonnan vaikuttavuutta koskevana tavoitteena on varmistaa, etteivät sivutuotteet aiheuta vaaraa eläintautien leviämislle, ihmisten tai eläinten terveydelle, eikä ympäristölle. Valvontatoimilla onnistuttiin tunnistamaan ja rajaamaan merkittäviä riskejä, vaikka vuosisuunnitelman määrällisiä tavoitteita ei saavutettu kaikilta osin.

Sivutuotevalvontaa toteutetaan Ruokaviraston laatiman vuosittaisen valvontasuunnitelman mukaisesti, jossa valvottavat laitokset on määritetty Ruokaviraston tekemän riskiarvioinnin perusteella. Vuonna 2024 kunnaneläinlääkäreiden ja osin myös Ruokaviraston suorittamaa sivutuotevalvontaa kohdistettiin turkiseläinrehun turvallisuuden varmistamiseksi turkiseläinten rehua valmistaviin laitoksiin (ml. tilarehustamot) johtuen osittain turkiseläinten HPAI-epidemiasta syksyllä 2023. Lisäksi tarkastuksia suunnattiin laitoksiin, joiden edellisestä valvonnasta oli kulunut huomattavan pitkä aika, sekä toimijoihin, joilla oli aiemmin todettujen puutteiden vuoksi tai muista syistä syytä epäillä puutteita toiminnassa. Valvontaa onnistuttiinkin kohdistamaan riskiperusteisesti, mikä näkyi havaittujen puutteiden määrän kasvuna suhteessa tarkastusmääriin verrattuna edellisvuoteen. Suurin osa havaituista puutteista oli kuitenkin vakavuudeltaan pienimpiä, eikä niiden arvioitu aiheuttavan merkittävää vaaraa eläinten tai ihmisten terveydelle, elintarviketurvallisuudelle, rehujen laadulle tai ympäristölle.

Laitosvalvonnan lisäksi kunnaneläinlääkäreiden suorittamaa valvontaa tuotantoeläintiloilla lisättiin edellisvuoden tapaan huomattavasti, ja tarkastuksilla valvottiin syrjäisillä alueilla erityisesti raatojen hautaamisolosuhteita ja keräilyalueella lainsäädännön vastaista hävittämistä hautaamalla, sekä myös raatojen asianmukaista säilyttämistä. Huomiota kiinnitettiin myös epäilyttävän suuriin kotiteurastettujen eläinten määriin tai raatojen runsaaseen haaskakäyttöön.

Ruokaviraston toteuttama sivutuotevalvonta oli tehokasta ja ylitti valvontasuunnitelman tavoitteet. Kunnaneläinlääkärien suorittamassa valvonnassa ei sen sijaan päästy vuosisuunnitelman tavoitteisiin. Tähän saattoivat vaikuttaa mm. resurssihaasteet ja rajalliset resurssit johtuva tehtävien priorisointi joillakin valvonta-alueilla.

Laitosvalvonnassa puutteet liittyivät erityisesti omavalvontaan, kirjanpitoon, hygieniaan ja merkintöihin. Tilavalvonnassa ongelmat puolestaan koskivat pääasiassa raatojen ja kotiteurastuksen sivutuotteiden säilytystä ja hävittämistä säädösten vastaisesti sekä kirjanpidon puutteita. Puutteiden taustalla on usein toimijoiden tiedon ja resurssien puute, erityisesti pienillä toimijoilla. Osassa tapauksista kyse on myös välinpitämättömyydestä tai tahallista sääntöjen kiertämisestä sekä kustannusten välttelystä. Lisäksi maatalouden yleinen heikko taloudellinen tilanne ja tilakohtaiset vaikeudet, kuten terveydelliset tai jaksamiseen liittyvät ongelmat, voivat osaltaan lisätä laiminlyöntien määrää eläintiloilla.

Tarkastuksilla todettiin laiminlyönteihin puututtiin tehokkaasti antamalla toimijoille kehoituksia tai määräyksiä puutteiden poistamiseksi. Lisäksi kahta Ruokaviraston antamaa määräystä tehostettiin uhkasakolla. Molemmissa tapauksissa oli kyse toistuvista merkintöihin ja jäljitettävyyteen liittyvistä laiminlyönneistä, joista oli annettu erilaisia määräyksiä ja ohjeistusta jo aiemmillä tarkastuksilla.

Raatokeraily toimi pääsääntöisesti hyvin, ja toiminnalla torjuttiin merkittävällä tavalla eläintauti- ja zoonoosiuhkaa sekä turvattiin ympäristön terveyttä. Kuolleiden tuotantoeläinten keräily toteutuma keräilyalueilla nautojen (96 %) ja lampaiden ja vuohien (92 %) osalta säilyi edellisvuosien tasolla. Edellisenä vuonna turkiseläimillä todetun HPAI-epidemian vuoksi hävitettiin vielä alkuvuodesta suuria määriä eläintaudin vuoksi lopetettuja tai kuolleita turkiseläimiä turvallisesti niin, ettei eläintauti päässyt leviämään.

Monet kunnaneläinlääkärit tekevät sivutuotevalvontaa melko harvoin, mikä osaltaan vaikuttaa siihen, että valvonta koetaan haastavaksi ja lainsäädäntö vaikeasti hallittavaksi. Kunnaneläinlääkäreiden suorittaman valvonnan laatua ja vaikuttavuutta pyritään parantamaan lisäämällä kirjallista ohjeistusta, sekä järjestämällä viranomaisille koulutuksia mahdollisuuksien mukaan. Kunnaneläinlääkäreiden osallistuminen Ruokaviraston suorittamille valvontakäynnille on koettu hyödylliseksi sekä perehdyttämisen että valvontakäytäntöjen yhdenmukaistamisen kannalta. Myös arviointi- ja ohjauskäynnit voisivat tukea valvontamotivaatiota ja -osaamista.

5.2 Official controls

By establishment/plant	Number of establishments/plants	Number of official controls performed
Establishments or plants approved in accordance with Article 24 of Regulation (EC) No 1069/2009 of the European Parliament and of the Council	436	53
Establishments or plants registered in accordance with Article 23 of Regulation (EC) No 1069/2009	302	18

By horizontal rule	Number of official controls performed
Labelling and traceability of animal by-products/derived products	66

5.3 Comment box

No comments

5.4 Non-compliances and Actions/measures

By establishments/plants	Detected during official controls performed	Total number of controlled establishments/plants	Number of controlled establishments/plants where non-compliances were detected	Administrative	Judicial
Establishments or plants approved in accordance with Article 24 of Regulation (EC) No 1069/2009	98	52	31	32	0
Establishments or plants registered in accordance with Article 23 of Regulation (EC) No 1069/2009	30	17	9	11	

By horizontal rule	Number of non-compliances found	Administrative	Judicial
Product non-compliance: labelling and traceability of animal by-products/derived products	12	12	0
Product non-compliance: safety of animal by-products/derived products	1	1	

Fraudulent and deceptive practices

Vuoden 2024 aikana tehdyt tutkintapyynnöt: 5 kpl

Sivutuotteisiin liittyviä rikosepäilytapauksia kirjattiin Ruokaviraston tietojärjestelmään yhteensä viisi. Näistä neljä liittyi tilalla tapahtuvaan kotiteurastustoimintaan viranomaisvalvonnan ulkopuolella. Yksi tapaus liittyi mahdolliseen tukien väärinkäyttöön. Vuonna 2023 sivutuotteisiin liittyviä rikosepäilytapauksia oli 15 kpl ja vuonna 2022 14 kpl, joten tapausmäärässä on tapahtunut merkittävä lasku. Laskun taustalla voi olla se, että osa tapauksista ei ole tullut Ruokaviraston tietoon tai niitä ei ole havaittu valvonnassa.

5.5 Comment box

No comments

Attachments	Yes
-------------	-----

File Name: FI_ABP_control_report_2024.pdf

About this dossier

Output on: 2025/07/03 12:21 (Europe/Luxembourg)

Created: 2025/06/25 08:58

Status: closed (submitted)

Last updated: 2025/07/03 09:52

Part II, Section 6 - Welfare requirements for animals

Country Finland Year 2024

Have you any data to report in this period ? Yes

6.1 Overall conclusion on the level of compliance achieved

Otantaan perustuvista tuotantoeläintilojen tarkastuksista toteutui 88 %, mutta alueellisia eroja esiintyi. Laiminlyöntien osuus nousi valvontahistorian korkeimmalle tasolle (37 %, 2023: 26 %), johtuen pääasiassa otantojen tehokkaasta riskiperusteisesta kohdentamisesta. Tuloksissa havaittiin myös eläinlajikohtaisia eroja. Kiireellisiä toimenpiteitä ei tarvittu. Vuoden 2024 lainsäädäntömuutosten vuoksi havainnot eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia aiempiin vuosiin.

Kaupallisia eläinkuljetuksia tarkastettiin vakiintuneella tasolla ja tavoitteesta jäätin edelleen (toteuma 70 %). Puolet aluehallintovirastoista ylittivät reilusti eläinkuljetusten tarkastustavoitteensa, mutta teurastamoissa tehtävien eläinkuljetustarkastusten määrissä jäätin tavoitteesta selkeästi.

Aiemmin epäilyyn perustuvana valvontana raportoitu kokonaisuus sisältää myös kaiken muun kunnan valvontaviranomaisen tekemän eläinten hyvinvoinnin valvonnan. Valvontakokonaisuuteen kuuluvat epäilyilmoitusten perusteella tehdyt valvonnat, suunnitelmalliset tarkastukset, muun viranomaisvalvonnan yhteydessä laajennetut hyvinvointivalvonnat, asiakkaan pyynnöstä tehtävät tarkastukset sekä edellä mainittujen uusintatarkastukset. Vuonna 2024 tehtiin yhteensä 7 529 valvontakäyntiä ja näiden perusteella 4 840 viranomaistoimenpidettä. Kiireellistä hoitoa järjestettiin 653 kertaa, ja eläimiä myytiin, luovutettiin tai lopetettiin 823 kertaa. Loput 3 364 toimenpidettä sisälsivät kehotuksia, määräyksiä, kieltoja sekä toiminnan keskeyttämisä. Tietojärjestelmän puutteiden vuoksi tarkempaa tietoa toimenpiteiden tai laiminlyöntien kohdentumisesta eläinlajeittain ei ole saatavilla.

Vuoden aikana eläinsuojelutarkastus tehtiin 40 teurastamoon, joista puutteita havaittiin 8 teurastamossa. Suuri osa epäkohdista johtui edellisten vuosien tapaan laitoksen puutteellisesta omavalvontamenettelystä.

Lisätietoa eläinten hyvinvoinnin valvontatuloksista: <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elainten-hyvinvointi/elainsuojelun-valvonta/>

6.2 Official controls, non-compliances and actions/measures on animal welfare on farms

Animals kept for farming purposes (animal category)	Number of production sites	Number of official controls performed	Non-compliances		Actions/measures	
			Total number of controlled production sites	Number of controlled production sites where non-compliances were detected	Administrative	Judicial
Pigs (as defined in the Council Directive 2008/120/EC)	647	42	42	12	2	45
Laying hens (as defined in the Council Directive 1999/74/EC)	227	16	16	3	2	
Chickens (as defined in the Council Directive 2007/43/EC)	194	61	61	12	4	
Calves (as defined in the Council Directive 2008/119/EC)	6794	158	158	51	32	
Other (specify)						
Cattle (except calves)	6794	180	180	68	42	
Sheep	725	40	40	13	6	
Goats	24	9	9	3	2	

6.3 Analysis and action plan for animal welfare on farms

Kaikilla valvotuilla eläinlajeilla, vuohia lukuun ottamatta, havaittiin edellisvuotta enemmän säädösten vastaista menettelyä. Pääosin tämä johtui valvonnan edelleen tehostuneesta riskiperusteisuudesta. Tarkastustulokset eivät siis sellaisenaan kuvaa tuotantoeläinten hyvinvointia yleisesti Suomessa. Lisäksi vuoden 2024 alusta voimaan tulleen eläinten hyvinvointilain uudet vaatimukset ovat voineet vaikuttaa tuloksiin. Otantaa tullaan jatkossa suuntaamaan hieman enemmän satunnaisesti valittuihin tiloihin, mikä täydentää kuvaa tuotantoeläinten hyvinvoinnista.

Vasikoilla ja yli 6 kk:n ikäisillä naudoilla laiminlyönnit ovat vuosia pysyneet samoina liittyen yleisimmin pitopaikan puhtauteen, turvallisuuteen sekä tilavaatimuksiin ja eläinten hyvinvoinnista huolehtimiseen. Rehunsaannin puutteet lisääntyivät edelleen. Myös veden saantiin liittyvät puutteet lisääntyivät, kun taas pitopaikan ja eläinten puhtauteen liittyvät puutteet vähenivät. Molempiin muutoksiin vaikutti osaltaan lainsäädännön ja raportointikäytäntöjen uudistuminen.

Valvontatuloksiin vaikutti tilan eläinmäärä tilastollisesti merkitsevästi: mitä vähemmän eläimiä, sitä suurempi riski laiminlyönneille. Tämä voi liittyä siihen, että pienemmät tilat saattavat olla vähemmän ammattimaisesti hoidettuja. Monilla tällaisilla tiloilla on myös vanhat, pienet navetat ilman koneellista ilmastointia, mikä havaintojen perusteella korreloi myös yleisemmän laiminlyöntiriskin kanssa (ilmastoimattomissa navetoissa laiminlyönnejä 40 %, ilmastoiduissa 31 %). Taustalla voi olla viljelijöiden korkea ikä sekä jaksamisen puute tai kyvyttömyys seurata muuttuvia eläintenpidon vaatimuksia. Emolehmitiloilla (46 %) havaittiin enemmän puutteita kuin lypsylehmätiloilla (34 %).

Riittävä ja osaava henkilökunta puuttui useamalta nautatilalta kuin aiempia vuosia. Henkilökunnan riittävyys voi toimia indikaattorina vakavien eläinten hyvinvointipuutteiden riskille. Esimerkiksi tuottajan jaksamisen heikentyessä ja lisäävun tarpeen kasvaessa tilalla voi esiintyä enemmän yksittäisiä laiminlyönnejä. Tällöin myös laiminlyöntien määrä tilaa kohti kasvaa.

Sorkkahoitoon liittyvien puutteiden lukumäärä nousi edellisen vuoden notkahduksen jälkeen aiempien vuosien tasolle, mikä osaltaan vahvistaa näkemystä siitä, että kampanjaluonteisilla toimenpiteillä ei useinkaan saavuteta pysyviä muutoksia toimintatavoissa.

Lammastiloilla yleisin puute oli kirjanpidon laiminlyönti, jonka osuus kasvoi merkittävästi edellisvuodesta. Muita epäkohtia havaittiin erityisesti eläinten hyvinvoinnista huolehtimisessa.

Vuohitiloilla mikään yksittäinen laiminlyönti ei korostunut.

Sikatiloilla edelleen suuri osa (42 %) laiminlyönneistä liittyi ainakin välillisesti sikaloiden/sikojen puhtauteen. Taustalla voi olla mm. toimijoiden jaksamisongelmia. Lisäksi puhtauden arviointi yhdenmukaisesti on haastavaa, minkä vuoksi asiasta on laadittu ohjeistusta sekä pidetty elinkeinon ja viranomaisten yhteisiä kokouksia/koulutuksia. Toimintaa tullaan edelleen jatkamaan. Muut puutteet liittyivät riittämättömään olkien tai muiden sopivien virikkeiden jakamiseen ja riittävään sopivan tai puhtaan ravinnon saantiin. Lihasikaloissa havaittiin enemmän laiminlyönnejä (33 %) kuin emakoiden, porsaiden ja karjujen kasvattamoissa (27 %). Koneellisella ilmanvaihdolla varustetuilla tiloilla puutteita oli 35 %-ssa, kun taas muulla tavoin ilmastoiduilla tiloilla ei havaittu puutteita.

Broileritiloilla yleisimmät puutteet koskivat kirjanpitoa (36 %), erityisesti tuotantojärjestelmän kuvausta. Joillakin tiloilla havaittiin puutteita myös kasvatustasojen olosuhteissa (ilman tai pehkun laatu, kosteus, valaistus) ja kasvatustiheydessä. **Munivilla kanoilla** puutteet liittyivät tilavaatimuksiin, eläinsuojan olosuhteisiin ja hyvinvoinnista huolehtimiseen.

Turkiseläintiloja ei valvottu, koska eläintautitilanteen vuoksi tiloille on viime vuosina kohdistettu runsaasti viranomaisvalvontaa.

Vakavimman yksittäisen eläinten hyvinvointiin kohdistuvan riskin muodostavat karkeat, usein kiireellisiin toimenpiteisiin johtavat säännösten rikkomiset (esim. näлкиintyminen). Lievemmissäkin laiminlyönneissä eläinten hyvinvointi vaarantuu tilanteissa, joissa laiminlyönti on laajaa, pitkäkestoista ja koskettaa useita eläinyksilöitä (esim. toistuvat puhtaanapito-ongelmat). Laiminlyöntien syyt ovat usein monitahoisia ja vaihtelevat eri tuotantosuuntien välillä. Tyypillisiä syitä ovat mm. tuottajien taloudelliset ja terveydelliset ongelmat, oman jaksamisen väärinarviointi, turtuminen omiin toimintatapoihin sekä säännösten noudattamisen kalleus. Lisäksi alan lisääntyneet tuottavuusvaatimukset ja maatalouden yleinen heikko taloustilanne näkyvät investointihaluttomuutena. Puutteet ammattimaisessa tuotantoeläinten pidossa eivät yleensä johdu toimijoiden tietämättömyydestä tai ammattitaidon puutteesta. Tätä tukee havainnot tausta-aineistoista, joissa suurilla ammattimaisesti toimivilla tiloilla on ollut vähemmän puutteita kuin pienillä. Vanhoilla, mahdollisesti lopettamassa olevilla pienillä kotieläintiloilla voi olla runsaasti korjausvelkaa eikä uusia investointeja enää haluta tehdä. Usein tuottajat näillä tiloilla ovat myös suhteellisen iäkkäitä, mikä on riski laiminlyönneille. Joskus eläimistä ei haluta luopua tukien menettämisen tai elämäntavan päättymisen vuoksi, vaikka resursseja eläinten pitämiseen ei olisi. Pieni osa toimijoista yrittää tavoitella myös taloudellista hyötyä. Omavaraistaloudet vaikuttaisivat lisääntyneen ja näissä tuntuu olevan usein puutteita eläinten pitäjän tietotaidon tai resurssien ollessa puutteelliset. Myös ideologisilla syillä voi olla vaikutusta (luonnonmukaisuuden tavoittelu). Tiedon puutteeseen voidaan vaikuttaa, mutta useat muut em. syyt usein edellyttävät yhteiskunnallisia tai lainsäädännöllisiä muutoksia.

Hyvinvoinnin toimenpideohjelmilla voidaan puuttua joihinkin valvonnassa ilmenneisiin ongelmiin. Ohjelmien vaikutus on kuitenkin osoittautunut suhteellisen lyhytaikaiseksi. Viranomaisresurssien vähetessä uusien projektien perustaminen ei ole realistista. Toisaalta esim. taloudellisia kannustimia sisältävät elinkeinon omat toimet voivat joissain tapauksissa edistää eläinten hyvinvointia toimintaohjelmia tehokkaammin. Tämän vuoksi elinkeinon vastuuta eläinten hyvinvointitilanteen analysoinnista sekä toimenpiteistä hyvinvoinnin kehittämiseksi pyritään edelleen lisäämään. Elinkeinoa kannustetaan myös laatimaan hyvän käytännön oppaita, lisäämään hyvinvointitoimenpiteitä terveydenhuollossa sekä kehittämään eläinten hyvinvointia todentavia laatujärjestelmiä. Viranomaisvetoisten toimenpideohjelmien sijaan asioihin pyritään edelleen vaikuttamaan jatkuvalla tiedonvälityksellä käyttäen ammattituottajille suunnattuja kirjeitä, oppaita, viraston internet-sivuja sekä sosiaalista mediaa, jolla voi tavoittaa myös pienimuotoiset toimijat. Lisäksi toimijoiden säädöstuntemusta edistävää tiivistä yhteistyötä sidosryhmien kanssa jatketaan.

Valvonnassa on kiinnitetty huomiota toimijoiden sosiaalisiin ja terveydellisiin haasteisiin tiedottamalla Välitä viljelijästä -ohjelmasta sekä kannustamalla huoli-ilmoitusten tekemiseen sosiaaliviranomaisille. Uusi eläinten hyvinvointilaki velvoittaa myös tietyt ammattiryhmät ilmoittamaan eläinten hyvinvointiin liittyvistä havainnoistaan valvontaviranomaisille, vaikka salassapitosäännökset muutoin sen estäisivät.

Ruokavirasto vaikuttaa tuotantoeläinten hyvinvoinnista käytävään yhteiskunnalliseen keskusteluun ja on aktiivisesti mukana tulevaisuuden eläinten hyvinvointia koskevassa säädösvalmistelutyössä.

Joskus valvonnassa ei ole käytetty riittävän tehokkaita keinoja, kuten kieltoja ja määräyksiä, uhkasakkoa tai teettämishukkaa puututtaessa säännösten noudattamatta jättämiseen. Valvontaresurssien riittämättömyys voi viivästyttää uusintatarkastuksia, mikä lisää riskiä, että havaitut puutteet jäävät korjaamatta. Tämä puolestaan altistaa eläimet pitkittyneille hyvinvointiongelmille, kun laiminlyönnit jatkuvat tai kehittyvät uusiksi.

6.4 Animal welfare during transport

Protection of animals during transport (by species)	Number of official controls performed	Number and category of non-compliances						Actions/measures	
		Fitness of animals	Transport practices, space allowance, height	Means of transport	Water, feed, journey and resting times	Documents	Other	Administrative	Judicial
Bovine	101	1	1	10	0	2	0	0	0
Porcine animals	143	1	1	0	0	4	0	1	
Ovine/caprine	5	2	2	0	0	8	0	2	
Equidae	67	3	1	10	0	142	0	13	
Poultry	126	0	0	0	0	9	0	1	
Other species									
Reindeer	7	0	3	3	0	6	0	0	0
Fish	1	0	0	0	0	2	0	0	

6.5 Analysis and action plan for animal welfare during transport

Eläinkuljetuksissa laiminlyöntien osuus (12,3 %) tarkastuksissa oli noussut edellisvuoden tasosta (6,1 % 2023). Epäkohtia todettiin yhteensä 55 kuljetuksessa 446:stä ja yksittäisiä epäkohtia havaittiin kaikkiaan 211 kappaletta. Epäkohdat olivat pitkälti samoja kuin edellisinäkin vuosina. Ylivoimaisesti eniten havaittiin puutteita kuljetusasiakirjoihin, kuljettajien pätevyydestä ja eläinkuljetusvälineisiin liittyvissä vaatimuksissa (173 kpl, joka on 82 % kaikista havaituista). Toiseksi eniten yksittäisiä epäkohtia ilmeni kuljetusvälineen kunnossa ja turvallisuudessa (23 kpl). Kolmanneksi eniten puutteita havaittiin kuljetuskäytänteisiin liittyvissä vaatimuksissa (8 kpl). Seitsemässä kuljetuksessa ei ollut lopetusvälineitä saatavilla tai ne olivat huonossa kunnossa.

Vuonna 2024 eläinkuljetustarkastuksia pyydettiin edelleen kohdentamaan myös hevosten ja välityseläinten kuljetuksiin. Hevoskuljetuksia tarkastettiin yhteensä 67 kpl, joista 33 havaittiin epäkohtia. Epäkohtien osuus hevoskuljetuksissa oli siis 49 %. Kymmenessä hevoskuljetuksessa eläinkuljetuksesta kertova merkintä puuttui tai oli puutteellinen. Kolmessa kuljetuksessa ei ollut mahdolliseen lopetukseen tarvittavia välineitä. Muut epäkohdat olivat luvan, pätevyydestä tai kuljetusasiakirjojen puuttumisia.

Edelleen asiakirjoihin liittyvät puutteet aiheuttivat eniten laiminlyöntejä. Suoranaisesti eläinten hyvinvointiin vaikuttavia olivat eläinten toisistaan erotteluun, kuljetusvälineen kuntoon sekä vaarallisiin rakenteisiin liittyvät puutteet. Lopetusvälineiden puuttuminen voi tarpeettomasti pitkittää esimerkiksi loukkaantuneen eläimen lopettamista, mikä vaikuttaa eläimen hyvinvointiin. Seitsemässä tarkastetussa kuljetuksessa puuttui lopetusvälineet. Eläinkuljetuksesta kertova merkintä puuttui tai oli puutteellinen kahdestatoista tarkastetusta kuljetuksesta, mikä voi vaikuttaa eläinten hyvinvointiin välillisesti, jos muut liikenteessä liikkijat eivät tunnista autoa eläinkuljetusvälineeksi.

Lopetusvälineisiin liittyviä asioita tullaan jatkossa käsittelemään koulutus- ja keskustelutilaisuuksissa sekä viranomaisten että toimijoiden kanssa. Lisäksi viranomaisia muistutetaan velvollisuudesta ryhtyä toimenpiteisiin, kun kuljetuksissa havaitaan puutteita.

Eläinkuljetustarkastusten kohdentamisen kehittämistä jatketaan yhteistyössä viranomaisten kesken niihin eläinkuljetuksiin, joissa on kohonnut riski eläinten hyvinvoinnin vaarantumiselle.

6.6 Animal welfare at the time of killing

Vuoden aikana tehtiin päivittäisvalvonnan lisäksi 40 erillistä eläinsuojelutarkastusta teurastamoon. Näistä puutteita havaittiin 8 teurastamossa. Yhteensä toiminnassa olleita teurastamoja oli 52, joista osassa toimintaa oli vain lyhyen ajan tai yksittäisiä päiviä vuodesta. Näistä kolmessa teurastamossa ei ole tehty viimeisen kolmen vuoden aikana yhtään kirjattua, kaiken toiminnan kattavaa eläinsuojelutarkastusta. Kyseiset teurastamot ovat pieniä, kausiluonteisesti toimivia teurastamoja. Teurastamojen eläinten hyvinvointivalvonnassa havaituista epäkohdista suuri osa johtui edellisten vuosien tapaan laitoksen puutteellisesta omavalvontamenettelystä. Lainsäädännön edellyttämä kirjallinen toimintaohjeisto ei kaikissa teurastamoissa ollut riittävällä tasolla, tai toiminta ei käytännössä vastannut toimintaohjeistossa kuvattua menettelyä. Myös eläinten taintumista koskevien tarkastusten ja tainutuslaitteistojen kunnossapidon kirjaamisessa oli puutteita. Eläinten säilyttämiseen liittyvissä käytänteissä on edelleen parannettavaa. Yleisimmät puutteet liittyivät säilytystilojen karsinamerkintöihin, mutta puutteita on havaittu myös teurastusta pidempään odottavien eläinten kuivittamisessa ja ruokinnassa. Yhdessä teurastamossa eläimiä havaittiin siirrettävän teurastuspaikalle epäasianmukaisin keinoin. Lisäksi yhdessä teurastamossa eläinten käsittelyssä työskenteli useampia henkilöitä, jotka olivat suorittaneet vaadittavan koulutuksen, mutta eivät olleet hakeneet teurastamotyöskentelyssä edellytettävää kelpoisuustodistusta. Kaiken kaikkiaan laiminlyöntejä havaittiin kuitenkin vähemmän kuin edellisinä vuosina. Osaltaan tähän vaikuttanevat panostukset erityisesti uusien tarkastuseläinlääkärien perehdyttämiseen sekä tarkastuseläinlääkärien kohdennettu ohjaus aiempien vuosien tarkastuspöytäkirjahavaintojen perusteella. Tähän tullaan panostamaan myös jatkossa.

6.7 Comment box

Kohdassa 6.2. Number of production sites:vasikat ja karja on yhdistetty.
Tiedoksi Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ”Välitä viljelijästä” -ohjelma: <https://www.mela.fi/tyokykypalvelut/valita-viljelijasta/>

Attachments	No
-------------	----

About this dossier

Output on: 2025/07/03 12:21 (Europe/Luxembourg)

Created: 2025/06/13 12:29

Status: closed (submitted)

Last updated: 2025/07/03 09:52

Part II, Section 7 - Protective measures against pests of plants

Country Finland Year 2024

Have you any data to report in this period ? Yes

7.1 Overall conclusion on the level of compliance achieved

Yleisesti ottaen Suomen kasvinterveyden tila pysyi hyvänä, koska uusia kasvintuhojia ei todettu asettuneen Suomeen pysyvästi. Vuonna 2024 Suomesta löytyi neljä koloradonkuoriaisen esiintymää ja kolme uutta peruna-ankeroisesiintymää.

Vuonna 2024 harvennettiin omavalvonnan tarkastuksia 100 kasvipassitoimijan osalta. Tarkastuksia voidaan harventaa joka toinen vuosi tehtäväksi toimijoille, jotka ovat noudattaneet laatimiansa riskinhallintasuunnitelmia eikä heidän edellisten vuosien omavalvonnan tarkastuksissa ole havaittu puutteita. Sekä kasvipasseja myöntävien toimijoiden (96,8 %) että puuta ISPM 15 -standardin mukaisesti käsittelevien tai käsitellystä puusta puisia pakkausmateriaaleja valmistavien ISPM 15 -toimijoiden (99,4 %) tarkastukset toteutuivat lähes valvontasuunnitelman mukaisesti.

Kasvipassitoimijoilla (19 %) todettiin saman verran puutteita kuin edeltävänä vuotena, kun taas ISPM 15 -toimijoilla (10 %) huomautusten määrä kaksinkertaistui edellisestä vuodesta. Kasvipassitoimijoiden osalta eniten puutteita havaittiin omavalvonnan kirjauksissa vastaanottotarkastuksen ja tuotannon aikana. Osalla oli puutteita kasvipassimerkinnoissa ja osalla kasvinterveysvastaavan verkkokoulutus suorittamatta. Positiivista on että 77 % kasvipassitoimijoista on tehnyt omavalvontasuunnitelman.

ISPM 15 -toimijoiden osalta yleisin annettu huomautus liittyi siihen, ettei toimija ole päivittänyt kasvinterveysrekisteritietonsa. Yleisimmät vakavat puutteet liittyivät leimamerkinssä tai puun alkuperädokumenteissa olevista puutteista tai niiden kokonaan puuttumisesta. Selkeitä sääntöjenvastaisuuksia tai puutteita, jotka aiheuttavat välitöntä vaaraa kasvinterveydelle, todettiin ISPM15-toimijoiden tarkastuksissa edellistä vuotta enemmän. Suurin osa puutteista pystyttiin korjaamaan uusintatarkastuksilla. Yleisesti ottaen toimijoiden vastuullisuus on kuitenkin hyvällä tasolla.

7.2 Official controls

	Number of operators	Number of official controls performed
Operators authorised to issue plant passports	291	186
Operators authorised to apply the mark (wood packaging material, wood or other objects)	705	738

7.3 Comment box

100 kasvipassitoimijan omavalvonnan tarkastukset voitiin jättää tekemättä kasvinterveysasetuksen 2031/2016 artiklan 91 edellytysten täytyessä. 6 kasvinterveyden toimijaa jäi tarkastamatta koska on ollut epäselvää, pitääkö niiden myöntää itse kasvipasseja. Nämä selvitetään vuoden 2025 aikana.

Siemenperunalle ja kylvösiemenille kasvipassin myöntää virallisten tarkastusten perusteella Ruokavirasto. Vuonna 2024 siemenperunapakkaamoita oli 24 kpl, joiden kaikki siemenerat tarkastetaan. Kasvipassi yhdistetään vakuustodistukseen.

7.4 Non-compliances and Actions/measures

	Detected during official controls performed	Total number of controlled operators	Number of controlled operators where non-compliances were detected	Actions/measures	
				Administrative	Judicial
Operators authorised to issue plant passports	184	35	0	0	0
Operators authorised to apply the mark (wood packaging material, wood or other objects)	701	75	1	0	

Fraudulent and deceptive practices

0

7.5 Comment box

Vuonna 2024 annettiin eri asteisia huomautuksia tarkastuspöytäkirjaan yllä mainittujen toimijoiden toiminnan vaatimustenvastaisuuksista.

Attachments	No
-------------	----

About this dossier

Output on: 2025/07/03 12:21 (Europe/Luxembourg)

Created: 2025/06/19 08:12

Status: closed (submitted)

Last updated: 2025/07/03 09:52

Part II, Section 8 - Requirements for the placing on the market and use of plant protection products and the sustainable use of pesticides, with the exception of pesticides application equipment

Country Finland Year 2024

Have you any data to report in this period ? Yes

8.1 Overall conclusion on the level of compliance achieved

Kasvinsuojeluaineiden proaktiivisen valvonnan perusteella kasvinsuojeluaineita koskevaa lainsäädäntöä noudatetaan pääsääntöisesti hyvin. Pistokoelunteeisesti tehdyt suunnitelman mukaiset tarkastukset osoittivat, että markkinoilla olevat valmisteet olivat tarkastetuilta osin pääsääntöisesti vaatimuksenmukaisia. Kolmasosassa valmistenäynteissä kasvinsuojeluaineen varoitusetiketit tai myyntipäällyksen käyttöohjeet eivät kuitenkaan vastanneet täysin hyväksymispäätöstä. Puutteet olivat kuitenkin luonteeltaan pääsääntöisesti pienimuotoisia. Lisäksi Tukes valvoo kasvinsuojeluaineiden jakelijoiden ja vähittäismyyjien luokse tehtyjen tarkastuksien yhteydessä, että tutkintotodistukseen, sen esittämiseen ja kirjanpitoon liittyviä velvoitteita noudatetaan ammattikäyttöön tarkoitettujen kasvinsuojeluainevalmisteiden myynnin yhteydessä. Tukesin kasvinsuojeluainevalvonnan havaintojen perusteella toimijoiden tietämyksen kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamiseen liittyvistä velvoitteista, on pääsääntöisesti hyvällä tasolla eikä Tukesin tietoon tullut kyseisiin velvoitteisiin liittyviä puutteita vuonna 2024.

Kasvinsuojeluaineiden käytön valvonnassa havaittiin puutteita yhteensä 21 toimijalla, mikä vastaa noin 25 % valvotuista kohteista. Eniten havaittiin puutteita kirjanpidossa, mutta yleensä puutteet olivat melko vähäisiä eikä kirjanpito puuttunut kokonaan, vaan siitä puuttui osittain lainsäädännön vaatimia kirjauksia. Puutteet myyntipäällyksen noudattamisessa olivat vaihtelevia, ja esimerkiksi valmistetta oli saatettu käyttää väärälle kasville tai varaoikoja ei ollut noudatettu tai valmistetta oli käytetty sallittua määrä enemmän.

8.2 Official controls

On marketing of plant protection products (PPPs)	Number of operators	Number of official controls performed
Entry points	1	0
Manufacturers/formulators	0	0
Packers/re-packers/re-labellers	0	0
Distributors/wholesalers/retailers - professional and/or amateur use PPPs	1	35
Storage depots/transport operators/logistics companies	1	0
Authorisation/parallel trade permit holder	60	6
Others	0	0

On use of PPPs and sustainable use of pesticides	Number of operators	Number of official controls performed
Agricultural users	42310	0
Applicants under the EU Basic Payment Scheme or Rural Development schemes, subject to Cross Compliance (CC) controls	42310	83
Other Professional users	0	0
Industrial use e.g. railways, roads	1	1
Non-agricultural areas (golf courses / other public areas)	134	1
Others	0	0

8.3 Comment box

Jos toimijoiden lukumäärä sarakkeessa on 1, tarkoittaa se, ettei toimijoiden kokonaislukumäärä ole tiedossa. Järjestelmä ei anna tallentaa taulukkoon viivaa tai tekstiä.

8.4 Non-compliances and Actions/measures

				Actions/measures	
On marketing of PPPs	Detected during official controls performed	Total number of controlled operators	Number of controlled operators where non-compliances were detected	Administrative	Judicial
Entry points	0	0	0	0	0
Manufacturers/formulators	0	0	0	0	
Packers/re-packers/re-labellers	0	0	0	0	
Distributors/wholesalers/retailers - professional and/or amateur use PPPs	22	13	13	22	
Storage depots/transport operators/logistics companies	0	0	0	0	
Authorisation/parallel trade permit holder	6	1	1	6	
Others	0	0	0	0	

				Actions/measures	
On use of PPPs and sustainable use of pesticides	Detected during official controls performed	Total number of controlled operators	Number of controlled operators where non-compliances were detected	Administrative	Judicial
Agricultural users	0	0	0	0	0
Applicants under the EU Basic Payment Scheme or Rural Development schemes, subject to Cross Compliance (CC) controls	27	21	21	0	
Agriculture users outside the scope of CC controls	0	0	0	0	
Other professional users	0	0	0	0	
Others	0	0	0	0	

Fraudulent and deceptive practices

Ei havaittu.

8.5 Comment box

Kasvinsuojeluaineiden käytön valvontaa kohdistettiin maataloilille, mutta valvonnassa olleet tilat eivät olleet ehdollisuuden 1 % valvontaotannassa. Ehdollisuuden 1 % otanassa valvottiin 465 tilaa.

Attachments	Yes
File Name:	Tukes_Vasuraportti_2024.pdf
File Name:	Kasvinsuojeluaineiden_käytön_valvonta_2024.pdf

About this dossier

Output on: 2025/07/03 12:21 (Europe/Luxembourg)

Created: 2025/06/02 12:43

Status: closed (submitted)

Last updated: 2025/07/03 09:52

Part II, Section 9 - Organic production and labelling of organic products

Country Finland Year 2024

Have you already reported data for this period to DG Agriculture & Rural Development (AGRI) through the Organic Farming Information System (OFIS)? Yes

Comment box

9.1 Yleispäätelmä saavutetusta vaatimustenmukaisuuden tasosta

Luonnonmukaisen tuotannon valvonta toteutui säädösten edellyttämässä laajuudessa. Sertifioituja luomutuotannon toimijoita on 5398, joista 3986 ovat alkutuottajia ja 585 pakkaamattomien elintarvikkeiden vähittäiskauppoja. Muut toimijat ovat jakeluketjussa toimivia rehun, lisäysaineiston tai elintarvikkeiden valmistajia, tukkukauppoja ja varastoja. Valvontajärjestelmää ylläpitävät seitsemätoista tarkastusviranomaisia.

Aikaisempien vuosien tapaan ELY-keskusten kanssa käytiin ELY-kohtaiset tilannekuvakeskustelut, joissa kunkin ELY-keskuksen luomuvälvönnän toimeenpanoa verrattiin valtakunnan tasoon. Pääpaino oli ELY-keskusten sisäisten menettelyiden tarkastelussa ja niiden toimintojen yhdenmukaistamisessa. Raportointivuoden valvontasuunnitelmat toteutuivat nyt tasaisemmin kuin aiempina vuosina ja kaikki ELY-keskukset saivat valvontavuoden valmiiksi vuoden 2024 aikana.

Valtuutettuihin luomutarkastajiin kohdistui 35 ohjaus- ja arviointikäyntiä. Tehtyjen käyntien perusteella voidaan todeta tarkastajien vahvan, pitkän kokemuksen kautta saadun osaamisen ja ammattimaisesti asiakkaan kohtaamisen vaikuttavan tarkastusten selkeyteen. Erityisesti tarkastajien hyvä paikallistuntemus tiloista ja alueista nopeutti tarkastuksia.

Vuoden 2024 aikana kerättiin aiempaa tarkempaa tietoa sertifioitujen vähittäiskauppojen vastaanottotarkastusten toteuttamistavoista ja niihin liittyvistä ohjeistuksista vastaanottotarkastusten toteutusten riittävyyden arvioimiseksi luomuvälvönnän näkökulmasta. Vähittäiskaupat toimivat suurilta osin luomusäädösten mukaisesti.

Luonnonmukaisen tuotannon valvontaraportti 2024 5 (38) Luomuvälvönnän ottamien näytteiden analysointi sekä Ruokaviraston toteuttama muu monitorointi ei antanut aihetta epäillä, että luomutuotannossa käytettäisi muita kuin sallittuja tuotteita ja aineita. Ainoastaan yhdestä viljatuotteesta tehtiin löydös, josta kuitenkin seurantanäytteenoton jälkeen ei todettu torjunta-aineita. Vähittäiskauppojen osalta löydös tehtiin yhdestä sitruunanäytteestä.

Suomen luomutoimijat toimivat pääsääntöisesti luomusäädösten mukaisesti. Valvontatoimien tulosten perusteella yli 99 % kaikista sertifioituista toimijoista noudatti tuotannon ehtoja. Havaitut poikkeamat ja niiden syyt vaihtelevat johtuen mm. välvönnän painopisteistä ja tarkastuksen ajankohdasta. Todettujen poikkeamien ja niiden määrän muutoksille ei siten ole yksiselitteistä syytä. Luomuvälvönnä on luonteeltaan asiakirjojen ja kirjanpidon jälkitarkastamista, mikä näkyy myös todetuissa poikkeamissa. Elintarvikevalmistajien ja -tukkujen haasteena on lukuisten kirjausten muistaminen, mm. taseen, tuotantokirjanpidon, laskujen ja läheteiden osalta. Myös kasvinviljelyssä yli puolet poikkeamista liittyi dokumentointiin eli lohkomuistiinpanoihin, varastokirjanpitoon ja luomusuunnitelmiin. Eläintuotannossa toistuvat poikkeamat liittyivät paitsi muistiinpanoihin myös eläinten ulkoiluun, ulkotiloihin ja eläinsuojiin.

Sekä kasvintuotannossa että eläintuotannossa merkittävien, eli markkinointikieltoihin johtaneiden poikkeamien määrä kasvoi edellisestä vuodesta. Syytä kasvulle kasvintuotannon osalta selittää osaltaan luvattoman lisäysaineiston käyttö, joita oli kolme kpl enemmän kuin edeltävänä vuonna (5->8). Eläintuotannossa markkinointikieltoja määrällisesti annettiin eniten ulkoiluun, eläinten ruokintaan ja eläinsuojiin liittyen 12 kappaletta yhteensä 22 markkinointikiellosta. Kasvua todetuille poikkeamille selittää osaltaan tarkastusajankohdan vaihtelu ja kohdennettu lisävälvönnä. Luomuelintarvikevälvönnässä annettiin tuote-eräkohtaisia markkinointikieltoja yhteensä 8 kappaletta, mikä oli puolestaan vähän enemmän kuin edellisenä tarkastuskautena.

Tarkastuksen yhteydessä toteutetun selvityksen mukaan toimijat ovat pääosin tyytyväisiä Ruokaviraston uuteen lainsäädäntöön, muutoksiin ja oppaisiin liittyvän tiedotuksen onnistumiseen ja ohjaukseen: 11 % alkutuotannon toimijoista, 7 % elintarviketoimijoista ja 1 % vähittäiskaupoista kokevat tyytymättömyyttä.

Attachments Yes

File Name: ofis_2025-06-02_11_39_07.xlsx

About this dossier

Output on: 2025/07/03 12:21 (Europe/Luxembourg)

Status: closed (submitted)

Created: 2025/05/06 12:58

Last updated: 2025/07/03 09:52

Part II, Section 10 - Use and labelling of protected designations of origin, protected geographical indications and traditional specialities guaranteed

Country Finland Year 2024

Have you any data to report in this period ? Yes

10.1 Overall conclusion on the level of compliance achieved

Tässä kappaleessa on esitetty EU:n nimisuojalainsäädännöllä suojattujen elintarvikkeiden ja alkoholituotteiden valmistukseen ja myyntiin liittyvät viralliset tarkastukset Suomessa. Suomalaisia nimisuojuatuotteita on kaikkiaan 15, joista 12 on elintarvikkeita ja 3 alkoholituotteita:

<https://www.ruokavirasto.fi/elintarvikkeet/elintarvikeala/ainesosat-ja-sisalto/nimisuojuatut-tuotteet/suomalaiset-nimisuojuatuotteet/>

Nimisuojuattujen elintarvikkeiden valmistusta/tuotantoa tarkastettiin 31 tarkastuksella eri valvontakohteissa. Nimisuojuattujen elintarvikkeiden kaupan pitämistä ja markkinointia tarkastettiin 585 tarkastuksella 516 valvontakohteessa. Tarkastuksia tehtiin enemmän ja tarkastettujen kohteiden määrä oli suurempi kuin vuotta aiemmin. Suojattujen alkuperänimitysten, suojattujen maantieteellisten merkintöjen ja aitojen perinteisten tuotteiden käyttöä ja merkintöjä tarkastettiin ylivoimaisesti eniten (85 %) elintarvikkeiden tarjoilupaikoissa (suurtalouskeittiöt, ravintolat, kahvilat, grilli- ja pikaruokapaikat). Tarkastuksista 6 % kohdistui nimisuojuattuja elintarvikkeita valmistaviin kohteisiin ja 10 % tarkastuksista kohdistui elintarvikkeiden myyntiin. Toiminnan katsottiin olleen lainsäädännön vaatimusten mukaista 69 % tarkastuksista, pieniä puutteita havaittiin 19 % tarkastuksista ja lainsäädännön vaatimusten vastaisia 11 % tarkastuksista. Edellisenä vuonna lainsäädännön vastaisuuksia todettiin hieman vähemmän (9 % tarkastuksista).

Valvira teki kolmen eri toimijan tarkastuksen nimisuojuattujen alkoholituotteiden valmistukseen ja myyntiin liittyen tavanomaisten valvontatarkastusten yhteydessä.

10.2 Official controls

	Number of official controls performed
Pre-market	31
Conventional market	588
Electronic commerce	0

10.3 Comment box

Tehtyjen tarkastusten lukumäärissä ovat mukana sekä Valviran tekemät alkoholijuomien valmistukseen liittyvät tarkastukset (3) että kuntien elintarvikevalvontaviranomaisten Ruokaviraston ohjauksessa tekemät nimisuojuattujen elintarvikkeiden valmistukseen ja myyntiin liittyvät tarkastukset (585). Sähköisessä kaupankäynnissä tehtyjä tarkastustuloksia ei toistaiseksi ole mahdollista erottaa muusta vähittäismyyntiin tehtyjen tarkastusten tuloksista. Sähköisen kaupankäynnin tarkastuksia voi nyt olla Tavanomaiset markkinat -tulosten joukossa.

10.4 Non-compliances and Actions/measures

	Detected during official controls performed	Total number of controlled operators	Number of controlled operators where non-compliances were detected	Actions/measures	
				Administrative	Judicial
Pre-market	0	31	0	0	0
Conventional market	60	588	60	57	
Electronic commerce	0	0	0	0	

Fraudulent and deceptive practices

0

10.5 Comment box

Tarkastusten lukumäärissä ovat mukana sekä Valviran tekemät alkoholijuomien valmistukseen liittyvät tarkastukset että kuntien elintarvikevalvontaviranomaisten Ruokaviraston ohjauksessa tekemät nimisuojuattujen elintarvikkeiden valmistukseen ja myyntiin liittyvät tarkastukset. Elintarvikkeiden osalta vaatimustenvastaisiksi on laskettu Oiva-arvion C ja D saaneet tarkastustulokset. Vaatimusten vastaisten arvioiden yhteydessä toimijoille on annettu neuvontaa ja ohjausta. Tarvittaessa toimijaa on kehoitettu korjaamaan vaatimustenvastaisuudet ja käytetty hallinnollisia pakkokeinoja.

